

1 Korin

Naoa itəm Pol təmaupən mətə tuwın kəm iəfak mın ikın Korin Nəghatən əkuəkır rəha naoa u 1 Korin

?Pah təmətə naoa u? Aposol Pol təmətə naoa u.

?Təmətə tatuwın kəm pah? Təmətə tatuwın kəm niməfak rəha Korin.

?Nəmegəhən tahro nulan nian təmətə? Korin in taon asol kit. Ikın əh, netəmim tepət kotos rəhalat kago o nol-salim-inən, kən netəmim tepət kotuwa məmə okotos-nəmtin. Netəmim neen kotuwa e nego, neen kotaliwək əm. In taon kit təwir pik e profens rəha Akaea, itəm tətətig e nəptən asol u Kris. Məto taon u, narmı nat mın kəmotər lan, kən nolən rat mın tepət e taon əh. Niməfak rəha Korin, Iaihlua mın kotepət lan. Pol təmətuoun niməfak u e nian rəha naliwəkən itəm tatol kəiu lan. Məto roiu əh, nəratən asol mın neen tınatig e niməfak. Netəmim neen koatol nolən rat mın, kən neen koatos nətəligən mın itəm kəsotətuatipən. Kəmotətapəh o Pol o natimnat mın neen itəm ilat kəsotitun wirən, kən in təmətə naoa u tətəu-pən ətuatip əm rəhalat nətəligən. Kən təmətə naoa u məmə otəg-ətuatip-in nolən rat mın itəm ilat neen kəmoatol.

?Təmətə naoa u o naka? Niməfak rəha Korin in tətətig e taon kit itəm nolən rat mın rafin təmərıoah wir lan. Nolən rat mın neen kəmotuwa imə e niməfak. Pol təmətə naoa u məmə otən-ıarəp nolən rat mın itəm tətətig e niməfak, ne nəratən pısın mın

neen min. In tāmən kəm ilat māmə okotahro min nulan motəkəike kitəlig-pa min o Uhg̃in, kən nolən naka u tətuatip itəm etəmim otol okəmā in etəmim rəha Iesu.

Pol tāmən təw̃ir kəm ilat

¹ Io Pol, itəm Uhg̃in təmaun-in kən miṭəpun e nəwian māmə io aposol rəha Kristo Iesu, iatəte naoa u itimlau piətət Sostenes. ² Naoa u tatimnə kəm itəmat niməfak rəha Uhg̃in əpəh Korin, itəmat itəm Uhg̃in təmələhəu kalin māmə rəhan min e Kristo Iesu, kən təmaun-in itəmat māmə rəhan min, itəmat min netəm e ik̃in min rafin itəm koatəfak kəm Iərəməərə rəhatat Iesu Kristo itəm in Iərəməərə rəhatat rafin.

³ Pəs Uhg̃in Tata rəhatat ne Iərəməərə Iesu Kristo, okuawte-in nəw̃irən ne nəməlinuən kəm itəmat.

Pol tāmənwiwi Uhg̃in e nəfakən

⁴ Nian rafin iatən kəm Uhg̃in māmə n̄ikik tagien otəmat məto-inu təmawte-in rəhan nəw̃irən kəm itəmat e Kristo Iesu.

⁵ Təmawte-in rəhan nəw̃irən u tepət kəm itəmat e nolən min rafin, e nasituən o nən-iarəpən ne niṭunən nəghatən rəhan.

⁶ Təmol nəhlan məto-inu, nəmotəplan māmə namnusən e Kristo in niṭahrienən.

⁷ Tol nəhlan, nian nəkoatətul matip moatəsahgin nuwamən rəha Iərəməərə rəhatat Iesu Kristo, Uhg̃in tatos-ipinə kəm itəmat rəhan nəsanənən e Narmin o nolən wək rəhan, nəsanənən rafin min əh itəm kotətuatip o nəmegəhən rəhatəmat.

⁸ Kən in otol itəmat nəkoatətul əskasik mətoarus-pən namnun nian māmə okəsehm-pənən nolən rat

kit etəmat e Nian rəha Iərəmərə rəhatat Iesu Kristo, itəm tatuwa mīn lan.

⁹ Kən Uhgīn otol nat u kəm itəmat məto-inu nian rafin in tatol rəhan nəghatən. In Uhgīn itəm təmaun-in itəmat nakotuwa kitiaħ itəmat Nətin Iesu Kristo u Iərəmərə rəhatat.

Netənim rəha niməfak kəmotəhap ilat mīn

¹⁰ Iatətapəh əskasik otəmat, piak mīn ne winik mīn, e nərgi Iərəmərə Iesu Kristo, məmə itəmat rafin nakotətəlig-in itəmat mīn, məsotolən məmə nətəligən kit otuwa məhap itəmat, kən məto nakotuwa pahrien kol kitiaħ e nətəligən ne nīkin kitiaħ.

¹¹ Piak mīn ne winik mīn, iatən nəhlan məto-inu netənim neen rəha Kloē* kəmotən-iarəp kəm io məmə itəmat nakoatərgəhəu.

¹² Nipəti nəghatən itəm iatən tol nulan, itəmat neen kotəmə, “Itimat ekoatuarisig-in Pol,” neen kotəmə, “Itimat ekoatuarisig-in Apolos,” neen kotəmə, “Itimat ekoatuarisig-in Pita,” neen mīn kotən məmə, “Itimat ekoatuarisig-in Kristo.”

¹³ ? Nīkitəmat təht məmə nəkotitun nəhapəhapən nulan Kristo? ? Nīkitəmat təht məmə io Pol eməkul e nig kəməluau otəmat? ? O kəmol baptais etəmat neen e nərgi Pol?

¹⁴ Io iakən tagkiu kəm Uhgīn məmə io eməsolən baptais etəmat kit, məto emol baptais əm e Krispas ne Kaeas.

¹⁵ Nīkik tagien nəhlan məto-inu suah kit okol təsənən məmə kəmol baptais lan e nərgək.

1:8: 1 Tes 3:13; 5:23 **1:9:** 1 Tes 5:24; 1 Jon 1:3 **1:10:** Fil 2:2

* **1:11:** Kloē in pətan kit itəm rəhan nautə tepət, kən netənim koatsiai-in. **1:12:** Wək 18:24-28; 1 Kor 3:4 **1:14:** Wək 18:8; Rom 16:23

16 Ei, emaluin, emol baptais min e Stefanas ne rahan min. Uarisig e itam ah, emaluin okama emol baptais min e suah kit o kap.

17 Nipati naghaten min u mama, Kristo tashlipamän io mama ekol baptais e netämim, mato tamahl-ipa io mama ekän-iarap am namnusän täwir. Kän esän-iarap amän e nitunän raha etämim mato-inu, esolkeikeän mama naghaten e nimisän raha Kristo e nig kamaluau in otoigoig.

18 Tol nahlan mato-inu, naghaten e nimisän raha Kristo in toigoig malmäl o netäm u koatitap suatip raha nuwinän e nigäm asol, mato o kitat itam Uhgän tatosmegäh kitat, in nasanänän am raha Uhgän.

19 Kän Naoa Raha Uhgän tatän mama, “Io ekäräkin agin nenatigän raha netäm kotenatig, kän mahtosig-in nitunän raha netäm kotitun pik nat.”

20 ? Netäm kotenatig hiä? ? Iägätun min raha Lou hiä? ? Netämim itäm kotitun wir suatip raha naghaten hiä? Uhgän tämol nenatigän raha nätueintän tinuwa räkis nalmäl amän. 21 Tol nahlan mato-inu, e nenatigän raha Uhgän, tämol mama netämim raha nätueintän okäsofitunän in e nenatigän am rahalat. Mäto in tämol mama naghaten almäl min rähätimat otosmegäh netämim itäm koatän nipahrienän lan.

22 Noanol min raha Isrel koatäparäh-in nat pispis min, kän Iaihlua min koategäs-in nenatigän mama okotäplan Uhgän,

23 mäto kitat koatän-iarap am nimisän raha Kristo e nig kamaluau, kän naghaten u in tahmen

e kəpiel e suatip itəm tatol noanol mīn rəha Isrel koatəme, kən in tahmen e nalmələn kəm Iaihlua mīn.

²⁴ Məto o netəm mīn un itəm Uhgīn təmaun-in ilat, noanol mīn rəha Isrel neen ne Iaihlua mīn neen ilau kərən, Kristo in nəsanənən rəha Uhgīn ne nenatigən rəhan.

²⁵ Tol nəhlan məto-inu, nalmələn rəha Uhgīn in tenatig taprəkis-in nenatigən rafin rəha netəmim, kən nəpouən rəhan in təsanən taprəkis-in nəsanənən rafin rəha netəmim.

²⁶ Piak mīn ne wīnik mīn, nikitəmat otəkəike məht məmə itəmat netəm ahero nian Uhgīn təmaun-in itəmat. Itəmat tepət nəsotenatigən e niganəmti netəmim, kən məsotosən nəsanənən, kən sənəmə itəmat nenəti netəm-iasol neen.

²⁷ Məto Uhgīn tatitəpun nat alməl mīn e nətueintən məmə okotol aulis netəm kotenatig, kən mītəpun nat əpou mīn e nətueintən məmə okotol aulis netəm kotəsanən.

²⁸ In təmitəpun natimnat itəm, e nətəligən rəha netəmim, ilat nat əpnəpīn əm, ne itəm netəmim kəsotolkeike pikən, ne natimnat itəm kotikə. Kən təmitəpun natimnat mīn əh məmə in otol nat keike e nətəligən rəha netəmim, kəmotuwa nat əpnəpīn əm elat.

²⁹ Təmol nəhlan məmə suah kit otəsəghat ausitən e niganəmti Uhgīn.

³⁰ Məto-inu e nəwia Uhgīn, itəmat nəmotuwa kitiah itəmat Kristo Iesu. Kən Kristo təmuwa o kitat məmə nenatigən rəha Uhgīn, inəh e Kristo, Uhgīn təmol kitat kotətuatip e niganəmtin,

1:23: Rom 9:32; 1 Kor 2:14

1:24: Kol 2:3

1:25: 2 Kor 13:4

1:26: Mat 11:25; Jem 2:5

1:29: Efes 2:9

kən mələhəu kalin kitat məmə rəhan min, kən mosmegəh kitat.

³¹ Tol nəhlan, tahmen e Naoa Rəha Uhgın tatən, “Etəm itəm tatəghat ausit, otəghat ausit əm o nat itəm İərəməərə təmol lan.”

2

¹ Piak min ne winik min. Nian emimnə otəmat, eməsən-iarəpən nəghatən rəha Uhgın e nəghatən itəm kotenatig ne nolən rəha etənim itəm titun wir nəghatən.

² Kən nian emətatig kitat min itəmat, nıkkik təskasik məmə esən-iarəp minən nat kit, məto İesu Kristo əm, ne nimisən rəhan e nig kəluau.

³ Emuwa otəmat e nəpouən ne nəginən, kən matəgin mətasiəp-asiəp.

⁴ Kən nian emən-iarəp rəhak nəghatən e namnusən təwir, eməsənən e nenatigən rəha netənim, ne nəghatən asol min itəm otiuw itəmat, məto nian eməghat, nəmotəplan nəsanənən rəha Uhgın ne wək rəha Narmin Rəha Uhgın.

⁵ Emol nəhlan məmə nahatətəən rəhatəmat otəsətul əmən e nenatigən rəha netənim, məto in otətul e nəsanənən rəha Uhgın.

Nenatigən rəha Narmin Rəha Uhgın

⁶ Məto in nıpahrienən məmə itəmat ekotən-iarəp nəghatən tenatig kəm netəm itəm kinotəskasik rəkis e nəmegəhən rəhalat, məto sənəmə nenatigən rəha netəm u-roiu, o netəm koatərəməərə u-roiu, itəm ilat okotuwa nat əpnəpin min əm.

⁷ Kəp. Itimat ekoatəghat-in nenatigən rəha Uhgın aupən itəm təmatəməhl anion, kən in nenatigən itəm təmatəhluaig, kən Uhgın təmol nalpəkauən aupən aupən aġin məmə, nenatigən əh, in otol nəwİRən kəm kitat.

⁸ Nətem koatərəməərə e nəptən əh-roiu, ilat kınotəruru nalpəkauən əh rəha Uhgın, məto okəmə ilat kınəmotitun, ko kəsotətu-pərən İərəməərə rəha nəwİRən rafin e nig kəməluau.

⁹ Məto Naoa Rəha Uhgın tatən məmə,

“Suah kit təsəplanən,

suah kit təsətəən,

suah kit təsıtunən

nat naka itəm Uhgın təmol əpen-əpenə lan rəha netəm u kotonkeike in,”

¹⁰ məto Uhgın təmol əp nalpəkauən anion əh rəhan kəm kitat e Narmin. Kən Narmin titun natimnat rafin, kən mitun min natimnat rəha Uhgın itəm etəmim kit okol təsıtunən.

¹¹ ?Tol nəhlan, etəmim pah titun nətəligən rəha etəmim kit, məto narmin əm? ?E nolən kitiah əm, etəmim pah titun nətəligən rəha Uhgın, məto Narmin əm?

¹² Uhgın təməsos-ipamən kəm kitat nətəligən rəha netəmim e nətueintən, məto təmos-ipa Narmin itəm tətisi-pən ron. In təmos-ipa kəm kitat məmə kitat okotitun nat naka itəm Uhgın təmos-ipa əpnarın əm kəm kitat.

¹³ Inu nəghatən itəm itimat ioatən, kən nenatigən rəha netəmim təsəgətunən itimat e nəghatən min əh, məto Narmin Rəha Uhgın təməgətun itimat, kən ekotən-iarəp natimnat pahrien rəha Narmin Rəha Uhgın e nəghatən min itəm təmisi-pən lan.

¹⁴ Etəmim itəm Narmin Rəha Uhgın tikə lan, okol təsosən natimnat itəm tətisi-pən e Narmin Rəha Uhgın mətə-inu ilat nat alməl min əm kəm in, kən okol in təsıtunən ilat mətə-inu Narmin Rəha Uhgın əm titun nasituən e netəmim o nitunən natimnat rəha Uhgın.

¹⁵ Kitat itəm koatos Narmin Rəha Uhgın kotəplan motitun natimnat min əh, mətə netəm əpnapın, ko koatəplan məsotitun agın-əhən kitat.

¹⁶ Tol nəhlan mətə-inu Naoa Rəha Uhgın tatən məmə,
 “?Pah u titun nətəligən rəha İərəmərə məmə in otəgətun in?”
 Mətə kitat kotitun nətəligən rəha Kristo.

3

Nəhap-əhapən e niməfak

¹ Piak min ne winik min. Nian emətətig kitat min itəmat, okol esəghatən kəm itəmat tahmen e netəmim itəm kinotəskasik rəkis e nəmegəhən rəhalat e Narmin Rəha Uhgın, kəp. Eməghat kəm itəmat tahmen məmə itəmat netəmim rəha nətueintən əm, kən eməghat kəm itəmat tahmen məmə itəmat nisualkələh əm e nəmegəhən wi rəhatəmat e Kristo.

² Nian emətəgətun itəmat, tahmen məmə emətagwən itəmat e melek əm, eməsos-ipinə nagwənən əskasik kəm itəmat mətə-inu itəmat nəsotahmenən o nunən. Kən nıpahrienən, itəmat nəsotahmenən əh o nunən,

³ mətə-inu nolən rəhatəmat tahmen əm e rəha netəmim rəha nətueintən. Tol nəhlan mətə-inu

itəmat nakoatetet itəmat mɪn, kən moatərgəhəu, kən tahmen əm məmə itəmat netəmim rəha nətueintən əm u. Nəkotahmen e netəm əpnəpɪn mɪn.

⁴ Nian suah kit otən məmə, “Io rəha Pol,” kən kit mɪn tən məmə, “Io rəha Apolos,” nolən əh tatəgətun məmə itəmat netəm rəha nətueintən əm.

⁵ Otəplan-tu. ?Apolos in pah, kən Pol in pah? Itimlau e kuahmen əm e iolwək itəm emuasitu etəmat o nuwamən o Iesu. Itimlau etioal əm wək itəm Iərəməərə təmos-ipa pɪsɪn pɪsɪn kəm itimlau məmə ekioal.

⁶ Tahmen məmə io eməfe nɪkutin nat, kən Apolos in tətəu e nəhau, məto Uhgɪn tatol tatəwiə.

⁷ Tol nəhlan, etəmim itəm tatəfe nat, o etəm tətəu e nəhau, in nat əpnəpɪn əm, məto Uhgɪn pɪsɪn əm in nat keike itəm tatol natimnat koatəmegəh moatəwiə.

⁸ Etəm tatəfe, ne etəm tətəu, katian əm o nat kitɪəh əm. Kən Uhgɪn otətou ilau kitɪəh kitɪəh e rəhaləu wək pɪsɪn pɪsɪn mɪn.

⁹ Itimlau iolwək mil rəha Uhgɪn, kən itəmat nəkotahmen e nasumən rəha Uhgɪn, o nimə rəha Uhgɪn.

¹⁰ E nəwɪrən itəm Uhgɪn təmawte-in kəm io, emiləkin wɪr nelki nimə tahmen e etəm titun wɪr niləkinən nimə. Kən suah kit mɪn tatiləkin nimə məsɪn. Məto ilat rafin okotəkəike moatehm wɪr wək rəhalat rəha niləkinən nimə,

¹¹ məto-inu okol suah kit təsiləkinən nelki nimə kit mɪn itəm tol pɪsɪn e inu itəm kiniləkin rəkis. Kən nelki nimə u in Iesu Kristo.

3:3: 1 Kor 1:10-11 **3:4:** 1 Kor 1:12 **3:6:** Wək 18:4,11,27-28

3:9: Mat 16:27; Efes 2:20-22 **3:11:** Aes 28:16; 1 Pita 2:4-6

¹² Okəmə suah kit tiləkin-pər rəhan nimə itəm nelki nimə in Iesu Kristo, kən in titun niləkinən e iaen u kol tatipit-ipit, o e silfa, o e kəpiel nəmtin tiəkis, o e nig, o e nuwig, o e maniah.

¹³ Kən nian kit netənim okotəplan wək rəhan, məto-inu e nian Iesu tatuwa min, rəhan wək otuwa e nəhag-əhagən. Rəhan wək okələhəu-pən e nigəm, kən nigəm otəgətun məmə rəhan wək təwir or tərət.

¹⁴ Okəmə nigəm təməsusən rəhan nimə, in otos rəhan nətouən.

¹⁵ Məto okəmə nigəm təmus rəhan nimə, kən rəhan natimnat rafin təmikə. In əm, Uhgın otosmegəh, məto tahmen-ahmen əm e suah kit itəm taiu mətagim e nimə itəm nigəm tatus.

¹⁶ ?Nəkotitun o kəp məmə, itəmat un nimə rəha Uhgın, kən Narmin Rəha Uhgın tətətig etəmat?

¹⁷ Okəmə suah kit tərəkin nimə rəha Uhgın, kən Uhgın otərəkin in, məto-inu nimə rəha Uhgın, in rəhan pisin əm. Kən nimə u rəha Uhgın, itəmat.

¹⁸ Təsəwirən məmə suah kit tateiuə-in atip in. Okəmə suah kit nikin təht məmə in tenatig u-roiu e niganəmti netənim, in otəkəike muwa ialmə kit e niganəmtilat məmə in otuwa ienatig pahrien.

¹⁹ Tol nəhlan məto-inu nenatigən rəha netənim rəha nətueintən, in talməl pik e niganəmti Uhgın. Tahmen e Naoa Rəha Uhgın tatən məmə, “Uhgın tatol noanikulu kit e nəghatən rəha suah kit itəm tatən məmə in tenatig wir, kən Uhgın taskəlim in.”

²⁰ Kən Naoa Rəha Uhgın tatən min məmə, “Iərəməərə titun məmə, nətəligən rəha netəm kotenatig, ilat nat əpnəpin əm.”

²¹ Kæn əsotənən məmə itəmat rəha suah u o rəha suah əh məmə onəkotiləs-ipər atip itəmat ron. Uhgın tatos-ipən natimnat rafin rəhatəmat məmə otasitu etəmat.

²² Pol, o Apolos, o Pita, o nətueintən, o nəmegəhən, o nımısən, o nian roiu, o nian itəm tatuwa, ilat rafin rəhatəmat məmə Uhgın otol təwır kəm itəmat lan,

²³ kæn itəmat rəha Kristo, kæn Kristo in rəha Uhgın.

4

Aposol min rəha Kristo

¹ Tol nəhlan, netəmim okotəkəike motos itimat tahmen e iolwək min rəha Kristo itəm Uhgın təmələhəu-pən e nelmitimat məmə itimat ekotol əp nalpəkauən anion rəha Uhgın.

² Kæn netəmim itəm koatehm natimnat rəha etəm-iasol kit, ilat kotəkəike motol rəhalat wək təwır məmə nian etəm-iasol tatəplan rəhalat wək, kæn titun nahatətəən elat.

³ E io, in nat əpnarın əm okəmə itəmat, o netəm pısın neen kotən-iarəp nətəligən rəhalat e rəhak wək. Kæn io atip esahmenən o nakilən rəhak wək.

⁴ E rəhak nətəligən, məmə emol əm nat itəm in təwır, məto nat u təsənən məmə io ekətuatip. İərəməərə əm tətuatip o nakilən rəhak wək.

⁵ Tol nəhlan, sotautautən o nakilən natimnat. Nakoatəsahgin e nian İərəməərə otuwa lan. In otəmki-pən e nəhag-əhagən natimnat itəm koatəhluaig e napinəpən, kæn in otol-arəp nat

naka tətətiḡ e niki netəmim o nolən mın rəhalat. E nian əh Uhgın otənwiwi ilat kitiaḡ kitiaḡ.

⁶ Piak mın ne winik mın. Emən-ipinə nəghatən mın əh kəm itəmat etimlau Apolos məmə itəmat onəkotos nitunən ikin, kən okəmə nakotos nıpəti nəghatən mın u, “Nəkotəkəike motol əm nəghatən mın itəm kinəte rəkis,” kən nəsos-ipərən netəmiasol neen motos-iəhau neen.

⁷ ? Tahro? ? Itəmat ilis taprəkis-in netəmim mın rafin? ? Itəmat nakoatos natimnat neen itəm Uhgın təsos-ipinə kəm itəmat? ! Kəp! ? Kən tahro nakoatəghat ausit o natimnat itəm Uhgın təmos-ipinə kəm itəmat tahmen əm məmə itəmat əm nəmotol natimnat mın əh?

⁸ Nikitəmat təhat məmə ninotos rafin rəkis natimnat rəha Uhgın. Nikitəmat təhat məmə ninotos rafin rəkis nautə rəha Uhgın. Nolən rəhatəmat tahmen məmə nəmotuwa kig mın rəha Uhgın, məto itimat ekotatiḡ ləhau əm. ! Məto kəp, sənəmə nıpahrienən! ! Nəman! Okəmə nıpahrienən məmə itəmat nəmotuwa kig mın rəha Uhgın, nikitimat otagien pik, kən okəmə tol nəhlan, itimat mın ekotol kig kitat min itəmat. Məto təsolən mihin.

⁹ Itimat aposol mın, məto nikik təht məmə Uhgın təmələhəu itimat əpəh ləhau aḡin-əh, ioatatiḡ tahmen e netəm itəm kəmakil rəkis məmə okotəkəike motimis. Nikik təht nəhlan məto-inu tahmen məmə ekoatətul e niganəmti nagelo mın ne netəmim rafin məmə ilat okotəplan nolən rəha

nimisən rəhatimat.*

10 !Netəmim tepət koatən məmə itimat ialmə min o nərgi Kristo, məto nikitəmat təht məmə itəmat nakotenatig wir e Kristo! Məto sənəmə nıpahrienən. !Netəmim tepət koatən məmə rəhatimat nepətən tikə, məto nakoatəghat ausit məmə rəhatəmat nepətən iaħgin! Məto sənəmə nıpahrienən. Netəmim tepət koatisiai-in itəmat, məto katən rat itimat.

11 Məto, inu nıpahrienən. Mətoarus-pa roiu, nəumis tatus itimat, kən moatoaooa, kən ekoatuwin e natimnat kəmotəhap-əhap, kən netəmim koatoh itimat, kən rəhatimat nimə tikə.

12 Itimat atıp əm ioatol pik wək e nelmitimat. Nian okotən rat itimat, məto itimat ekotəfak o nəwirən olat. Nian netəmim koatol nəratən kəm itimat, məto itimat ekotəpnəpın əm.

13 Nian netəmim koatən rat itimat, məto itimat ekoatəghat wir əm kəm ilat. Mətoarus-pa roiu itimat ekotahmen e nuwitik rəha netəmim rafin, o namkimik rəha nətueintən rafin.

İlat okotəkəike kətəu-pən nolən rəha Pol

* **4:9:** Nian kig kit təmol win e nəluaginən, minatitəlig matit rəhan mopael min ne rəhan tikimır min. Rəhan mopael min kotuarisig-in, kən tikimır min kotuarisig-in ilat, kən netəmim rafin kotitun məmə tikimır min okotimis. Netəmim kəmotol lafet kit, kən netəmim rafin koatəplan tikimır min atıp koatoh ilat min, o kəm-naka koatol fait ilat nat iarupın min tahmen e laion. Kən Pol tatən məmə in ne rəhan min netəmim kotahmen e tikimır min itəm okotimis, kən netəmim rafin koatəplan. **4:11:** 2 Kor 11:23-27 **4:12:** Mat 5:44; 2 Tes 3:8

14 Esæteæn nəghatən mīn u māmə ekol itəmat nakotaulis, mæto māmə otəhgaiir etəmat, mæto-inu itəmat nenətik mīn itəm ekolkeike itəmat.

15 Rəhatəmat iəgətun tepət itəm okotəgətun itəmat e Kristo, kən okəm-naka ilat kotahmen əm e rəhatəmat tata kalin ten-taosan, mæto rəhatəmat tata ətuatip kitiaħ əm, inu io, mæto-inu e Kristo Iesu emuwa rəhatəmat tata ətuatip nian emən-iarəp namnusən təwīr kəm itəmat aupən.

16 Tol nəhlan, ekətapəh əskasik otəmat māmə onəkotətəu-pa rəhak nolən mīn.

17 Mæto-inu o nat u, etahl-ipinə nətik e Kristo u Timoti itəm iakolkeike. In tətaiu əskasik e ləramərə. In otən mīn kəm itəmat suatip rəha nəmegəhən rəhak e Kristo Iesu itəm tatətəu-pən natimnat itəm iatəgətun e niməfak mīn rafin ikin mīn rafin.

18 Itəmat neen koatən māmə esimnə mīnən, kən motausit pik o rəhatəmat nepətən.

19 Mæto otəsuwəhən, ekəike mīmna məplan itəmat okəmə ləramərə tegəhan-in io. Kən ekəsəplan əmən nəghatən mīn itəm netəm iausit mīn koatən, mæto ekəplan nəsanənən rəhalat.

20 Mæto-inu nəramərəən rəha Uhgīn sənəmə in nat kit rəha nəghatən, mæto in nat kit rəha nəsanənən.

21 ? Kən nakotolkeike naka? ? Ekimnə malis itəmat, o ekimnə e nolkeikeən ne narmin rəha nəmeiən?

5

Pian kit, rəhan nolən tərət aġin

¹ Kəmən-iarəp kəm io məmə suah kit u e nikitəmat tətakləh-in pətan kit, kən təmol e nolən tərət kit itəm taprəkis-in nolən rəha netəm kəsotəfakən, nat əpnapin kəsotəfakən. In tətakləh-in pətan wi rəha rəhan tata.

² ! Kən itəmat nakotausit ron məmə təwir əm! Nəsotətoən tərət, məto onəkotəkəike motəto tərət o nolən əh, kən nəsothl-iarəpən suah əh, məto onəkotəkəike motahl-iarəp itəm təmol nolən rat əh e nikitəmat.

³ Nat əpnapin esatigən kitat min itəmat, məto e narmın etatig kitat min itəmat, kən tahmen əm okəmə kitat koatatig, enən rəkis e nərgi Iərəmərə Iesu məmə naka in tətuatip məmə kitat okotol e suah əh.

⁴ Nian nakotuwa kitiah, kən e narmın, etatig kitat min itəmat, kən nian nəsanənən rəha Iərəmərə rəhatat Iesu in əh-ikin kitat min,

⁵ kən otıləs-ipən suah u əh-roiu e nelmi Setan məmə otərəkin nipətin, məto Iərəmərə otosmegəh narmın nian in tatuwa min e namnun nian.

⁶ Rəhatəmat nausitən tərət. ? Nəkotitun o kəp məmə, is noan məsin əm tətaləpik apiəpiə flao itəm kəmətig?

⁷ Otərakin rəkis is oas min rəhatəmat məmə itəmat flaoa wi itəm kəmətig u is tikə lan, kən nipahrienən itəmat nəkotahmen ətuatip e piret əh. Tol nəhlan məto-inu Kristo itəm in nəti sipsip rəha lafet rəha Nuhagego-inən, təmimis rəkis tahmen e sakrifais o nolən rat min rəhatat.

⁸ Tol nəhlan, pəs kotol lafet əh, məto kəsotolən e is oas, itəm tahmen e nolən tərət min itəm netəmim

kotolkeike pik nolən kəm netəmim, ne nolən rat min rafin. Məto pəs kotol lafet e Piret U Is Tikə Lan, tahmen e nolən rafin itəm kotol nıpahrienən motətuatıp.

⁹ Eməte rəkis naoa kəm itəmat məmə nəsotan kələhən itəmat netəm koatakləh-in pətan.

¹⁰ Esən-iəhauən məmə nəsotanən itəmat netəm kəsotəfakən, nat əpnəpın nolən rəhalat tol min-nulan: ilat koatakləh-in pətan, ilat naumis, ilat iakləh min e neiuəən, kən ilat koatəfak kəm narmi nat min. Okəmə nəsotanən itəmat min ilat, kən nəkotəkəike motiet ikin-u e nətueintən.

¹¹ Məto nıpəti naoa itəm eməte kəm itəmat məmə onəsotan kələhən itəmat suah kit itəm tatən məmə in piatəmat kit, məto in tətakləh-in pətan, o in tətaumis, o in tatəfak kəm narmi nat min, o in tatən rat netəmim, o in tətəpıs nian tepət, o in tətakləh-in e neiuəuəən. Əsotolən nat kit itəmat min ilat, nat əpnəpın in nat əkəku əm tahmen e nəkotəgwən kitiah.

¹² Sənəmə in rəhak kit wək məmə ekakil netəm kəsotəfakən. Məto in wək rəhatəmat məmə onəkotakil nolən rəha netəmim əpəh e niməfak itəm koatol təfagə e nolən min u.

¹³ Uhgın otakil netəm İaihluə min, məto Naoa Rəha Uhgın tatən məmə, “Otahl-iarəp e nikitəmat etəm tatol nolən rat.”

6

Nolən rəha niuw-iarəpən itəm

¹ Nian okəmə itəmat kəiu kuəhai ilau min, in tol naulisən məmə otıləs muwın kəm netəm kəsotəfakən məmə okotiuw-iarəp ilau motakil

rəhalau nərgəhəuən. Məto nəkotəkəike motiləs motuwın kəm iəfak mın.

² ?Nəkotitun o kəp məmə iəfak mın, ilat okotakil netəmim e nətueintən? ? Kən okəmə itəmat onəkotakil netəmim e nətueintən, kən təhro nikitəmat təht məmə nəsotahmenən o nakilən rəhatəmat nolən əlkələh mın?

³ ?Nəkotitun o kəp məmə, kitat okotakil nagelo mın? !Kən natimnat mın rəha nətueintən, ilat kotimətig əm o nakilən!

⁴ ?Kən tol nəhlan, okəmə nakoatərgəhəu o nətəligən mın neen, təhro nakoatuwin o netəm ihluə məmə ilat okotakil nərgəhəuən rəhatəmat? İlat kəsotosən nisaiiən rəha nıməfak məto-inu ilat kəsotahmenən məmə okotakil nat asol mın neen təhmen e kitat.

⁵ İatən nəhlan məmə nakotaulis lan. ?Təhro? ? İtəmat kit tikə itəm tenatig məmə in titun nələhəuən nənən mın əh?

⁶ !Məto kəp! İtəmat piak mın nakoatuwin o netəm ihluə məmə ilat okotakil rəhatəmat nərgəhəuən mın. Kəsi.

⁷ İtəmat nakoatuwin o suah kit məmə otakil rəhatəmat nərgəhəuən. Inu tatəgətun məmə nəmotəmkakiəh e suatip rəha Uhgın e nəmegəhən rəhatəmat. ?Təhro? Okəmə suah kit tatol tərət kəm ik, təwir məmə nakaluin əm. Okəmə tateiuə-in ik mətakləh-in ik, aluin mın əm.

⁸ Məto kəp. İtəmat piatəmat mın əm, məto itəmat atip nəkoatol tərət kəm itəmat mın, kən moateiuə-in itəmat mın motakləh kəm itəmat mın.

⁹ ?Nəkotitun o kəp məmə, netəm koatol nəratən, okol kəsotuwinən e nərəməərəən rəha Uhgın? Əsotətəlig-inən neiuəiuəən. Inu nıpahrienən məmə

netəm koatakləh-in pətan, ne netəm koatəfak kəm narmī nat mīn, ne nəman itəm kīnotol marit rəkis koatakləh-in pətan, ne nəman itəm koatit atip ilat mīn,

¹⁰ ne iakləh mīn, ne naumis mīn, ne netəm koatapis e wain, ne netəm koatəghat rat e nərɡi netəmim, ne netəm koateiuə motakləh kəm netəmim, ilat okol kəsotuwinən e nəməmə rəhan rəha Uhgīn.

¹¹ Kən itəmat neen, nəmoatol nəhlan. Məto, Narmīn Rəha Uhgīn rəhatat təmafəl itəmat, mələhəu kalīn itəmat məmə rəhan, mol itəmat nəkotətuatip e nīganəmtīn e nərɡi Iərəmə rə Iesu Kristo.

Nolən rəha nakləh-inən pətan in təfagə rat

¹² Netəmim neen koatən məmə, “Natimnat rafin təwīr əm məmə ekol.” Məto, sənəmə ilat rafin kotasitu etəmat. Suah kit tatən mīn məmə, “Natimnat rafin təwīr əm məmə ekol.” Məto, okol esegəhan-inən məmə nat neen okotərəmə rə e rəhak nəmegəhən.

¹³ Netəmim neen koatən məmə, “Nagwənən in nat təwīr rəha nərpitəm, kən nərpitəm in tolkeike nagwənən. Kən tahmen əm, okəmə nīpətitat tolkeike pətan, kən nolən əh rəha nitən pətan in təwīr əm.” Nat mil əh, nagwənən ne nərpitəm, kuəwīr, nat əpnarīn məmə Uhgīn otol namnun ilau kərən. Məto Uhgīn təsos-ipamən nīpətitat məmə kotitəp nīpitan. Uhgīn təmos-ipa nīpətitat məmə kotisiāi-in Iərəmə rə lan, kən Iərəmə rə in tərəmərə e nīpətitat.

6:10: Kal 5:19-21; Efes 5:5; Nol Əpən 22:15

6:11: Taet 3:3-7

6:12: 1 Kor 10:23

6:13: 1 Tes 4:3-5

14 E rəhan nəsanənən, Uhgın təmosmegəh İərəməərə e nımısən, kən in otosmegəh mın kitat.

15 ?Nəkotitun o kəp məmə, nıpətıtəmat, ilat rəha Kristo pısın əm? ?Kən nıkitəmat təht məmə ekiləs nıpətık itəm in kitiəh ilau Kristo, kən mol kioal kitiəh ilau pətan rəha suatıp? !Kəp! Okol təsolən mihin.

16 ?Kən nəkotitun o kəp məmə, etəm tətən ilau pətan rəha suatıp, ilau katuea kitiəh əm e nıpətın? Məto-inu nəghatən rəha Naoa Rəha Uhgın tatən məmə, “İlau okuea nıpətın kitiəh əm.”

17 Məto etəm itəm tatol kitiəh ilau İərəməərə, tatuwa kitiəh ilau mın e narmin.

18 Otagım rəkis otuwın isəu o nolən rəha nıtəpən nıpitan. Nolən rat rafın itəm suah kit tatol itəm tol pısın e itəm u, in təsərəkinən nıpətın. Məto itəm u tətərəkin nıpətın.

19 ?Nəkotitun o kəp məmə, nıpətıtəmat in nımə kit rəha Uhgın itəm Narmin Rəha Uhgın tətətig ikin, kən Uhgın təmos-ıpınə Narmin kəm itəmat, mətətig etəmat? Kən itəmat sənəmə rəhatəmat atıp u itəmat.

20 Uhgın təmətou rəkis itəmat e nətouən itəm nəmtin tiəkis. Tol nəhlan, otisiai-in Uhgın e nolən mın rəha nıpətıtəmat.

7

Nəghatən e marıt

6:14: Rom 8:11; 1 Kor 15:20; 2 Kor 4:14 **6:15:** Efes 5:30 **6:16:**
 Mat 19:5 **6:17:** Jon 17:21-23; Rom 8:9-11 **6:20:** 1 Kor 7:23; 1
 Pita 1:18-19

¹ Roiu ekən-ipiṇə nənən e naoa rəhatəmat itəm nəmotəte kəm io. Əwəh, in təwīr məmə etəmim kit təsolən marit.

² Məto netəmim tepət itəm koatitəp pətan, tol nəhlan, təwīr məmə etəmim otəkəike mos atip rəhan pətan, kən pətan tatos rəhan iərman.

³ Iərman otəkəike man ilau rəhan pətan okəmə pətan tolkeike, kən pətan otəkəike man ilau rəhan iərman okəmə iərman tolkeike.

⁴ Pətan təsərəməərə atipən e nīpətin, məto rəhan iərman tətərəməərə lan. Kən tahmen-ahmen əm e iərman, in təsərəməərə atipən e nīpətin, məto rəhan pətan tətərəməərə lan.

⁵ Təsəwīrən məmə pətan o iərman təgin o nīpətin okəmə kit tolkeike. Məto okəmə ilau kərən kuegəhan məmə təwīr əm okuəpəs o nəfakən o nian neen, kən təwīr əm. Məto okueike muea mīn kitiah. Okəmə kəsioalən, kən Setan otehm suatip o nos- ipən-os-ipənən kəm ilau. Iatən nəhlan məto-inu itəmat rafin nəsotəskasikən.

⁶ Nəghatən əh məmə, “okuəpəs o nəfakən o nian neen,” in nətəligən əm rəhak, sənəmə lou kit.

⁷ E rəhak nətəligən, təwīr məmə netəmim rafin okəsotolən marit tahmen lak. Məto Uhgīn tatol suatip pişin pişin mīn kəm kitat kitiah kitiah, kən tatol məmə neen koatol marit, kən neen koatan əm.

⁸ Kən iatən kəm netəm kəsotolən marit ne nəutahlimis mīn məmə, təwīr məmə koatan əm məmə io ne.

⁹ Məto okəmə tiəkis olat məmə okotaliwək e suatip ətuatip, kən təwīr məmə okotəkəike motol marit pəs nīkilat təsəht pikən.

10 Itəmat itəm nəmotol marit, ekən-ipinə nəghatən u kəm itəmat, sənəmə rəhak məto rəha İərəməyə məmə, pətan otəsapəsən rəhan İərman.

11 Məto okəmə in otol, kən təwir məmə otəsətəupən minən suah kit min, o okəmə tahrö, titəlig-pən min əm o rəhan İərman. Kən İərman otəsapəsən rəhan pətan.

12 Itəmat itəm rəhatəmat nəman o nıpitan kəsotəfakən, inu rəhak əm nəghatən, sənəmə rəha İərəməyə, məmə okəmə itəmat kit, rəhan pətan təsəfakən, məto tolkeike məmə ilau kətuatig, İərman otəsapəsən.

13 Kən okəmə itəmat kit, rəhan İərman təsəfakən, məto tolkeike məmə ilau kətuatig, pətan otəsapəsən.

14 Otol nəhlan məto-inu nian pətan kit tatəfak, kən Uhgın tatələhəu kalın min rəhan İərman məmə rəha Uhgın. Kən nian İərman kit tatəfak, kən Uhgın tatələhəu kalın min rəhan pətan məmə rəha Uhgın. Okəmə təsolən nulan, kən rəhatəmat nisualkələh, ilat rəha nətueintən əm, məto tol nəhlan, Uhgın tatələhəu kalın ilat məmə rəhan min, məto-inu təmələhəu kalın rəkis tata ne mama.

15 Məto okəmə etəm təsəfakən tolkeike məmə otapəs rəhan pətan o İərman itəm tatəfak, egəhan in əm. Etəm tatəfak, İərman o pətan, Uhgın təsaskəlīmən ilat e marit əh. Məto, Uhgın təmaunin itat məmə okotatig mətig e nəməlinuən.

16 Pətan, kəm-naka Uhgın otosmegəh rəham İərman e nolən təwir rəham. Kən İərman, kəm-naka Uhgın otosmegəh rəham pətan e nolən təwir rəham.

17 Mæto in æm u, nian Uhgîn tæmaun-in itæmat, næmotatig e natigæn þisín þisín mín itæm Iæramæra tæmælæhæu, kæn tæwir mæmæ nækotatig æm lan. Inu ræhak næghatæn iatælæhæu kæm nimæfak mín rafin.

18 Nian Uhgîn tæmaun-in suah kit, okæmæ kæmæhg-ipæn in, kæn otæsæhluaig-inæn næhg-ipænæn itæm kæmol lan. Kæn nian Uhgîn tæmaun-in suah kit mín, okæmæ kæsæhg-ipænæn, kæn tæwir mæmæ tæsegæs-inæn mæmæ okæhg-ipæn.

19 In nat æpnarþin æm okæmæ kæmæhg-ipæn suah kit o kæsæhg-ipænæn. Nat keike mæmæ kitat kotætæupæn æm næghatæn mín ræha Uhgîn.

20 Nian Uhgîn tæmaun-in itæmat, næmotatig e natigæn þisín þisín mín, kæn tæwir mæmæ nækotatig æm elat.

21 ? Nian Uhgîn tæmaun-in ik, ik slef æm kit? Níkim tæsæht þíkæn, mæto okæmæ nækitun nætæupænæn suatíp itæm kæmikis slef mín lan, ætæupæn æm.

22 Tol næhlan mæto-inu etæm slef æm nian Iæramæra tæmaun-in, in etæm ræha Iæramæra itæm kæmikis rækis, kæn tahmen-ahmen æm, etæm itæm sænæmæ slef kit nian Iæramæra tæmaun-in, in slef æm ræha Kristo.

23 Uhgîn tæmætou rækis itæmat e nætæuæn itæm næmtín tiækis. Sotolæn mæmæ itæmat nakotuwa slef mín ræha netæmim.

24 Þiak mín ne wínik mín, nian Uhgîn tæmaun-in itæmat, næmotatig e natigæn þisín þisín mín, kæn tæwir mæmæ nækotatig æm elat itæmat Uhgîn.

25 Inu næghatæn kit ræhatæmat netæm wi itæm næsotolæn marít. Esos ætuatípæn næghatæn kit

o Iərəməərə, məto iakən əm rəhak nətəligən. Məto itəmat nəkotitun məmə rəhak nəghatən in nıpahrienən, məto-inu Iərəməərə təmasəkitun io.

²⁶ Məto-inu o nəratən asol itəm nəkotatig lan, rəhak nətəligən tol min-nulan məmə, nəkotatig əm nulan nəkotatig mihin u-roiu.

²⁷ ?Tahro? ?Nəmol marit? Segəs-inən suatip o napəsən rəham pətan. ?Tahro? ?Nəsolən marit? Segəs-inən suatip o nosən rəham kit pətan.

²⁸ Məto okəmə natol marit, nəsolən təfagə rat. Kən okəmə pətan wi tatol marit, in təsolən təfagə rat. Məto netəm kəmotol marit, okotatig e nəratən tepət e rəhalat natigən, kən iakolkeike məmə nəsotuwinən e nəratən min əh.

²⁹ Piak min ne winik min, inu nıpəti nəghatən rəhak. Natigən rəha netəmim e nətueintən in tinəkuəkir əm. Kən roiu ne matuwin, netəm kəmotol marit, okəsotətəlig-in pikən nolən rəha marit rəhalat.

³⁰ Kən okəmə suah kit tətəsək, təwir məmə otaliwək e nəmegəhən rəhan təhmen məmə təsasəkən. Kən okəmə suah kit nıkin tagien, in otaliwək təhmen məmə nıkin təsagienən. Kən okəmə suah kit tatos-nəmtin nat kit, təwir məmə nıkin təht məmə sənəmə rəhan.

³¹ Kən təwir məmə netəmim itəm koatol bisnes e nətueintən, ilat okotətəlig-in məmə rəhalat bisnes in nat əpnəpin əm, məto-inu nətueintən ne nəwıran rəhan otəpanikə.

³² Iakolkeike məmə nıkitəmat təsəht pikən nat kit rəha nətueintən u. Tol nəhlan, okəmə suah kit təsolən marit, nıkin tatəht pik wək rəha Iərəməərə

məmə tahro nulan mol Iərəmərə nikin tagien o wək itəm in tatol.

³³ Məto etəm təmol marit, nikin tataht pik əm natimnat rəha nətueintən məmə otahro nulan mol niki rəhan pətan tagien,

³⁴ kən rəhan nətəligən tatuwin o nat kəiu, rəhan pətan ne wək rəha Iərəmərə. Kən pətan itəm təsolən marit, o pətan wi, nikin tataht pik wək rəha Iərəmərə məmə tahro nulan in otətuakəm o Iərəmərə e nipətin ne narmin. Məto pətan itəm təmol marit, in tatətəlig-in pik əm natimnat rəha nətueintən məmə otahro nulan mol rəhan iərman nikin tagien.

³⁵ Iatən-ipinə nəghatən min u o nəwirən atip rəhatəmat, sənəmə iatən-iəhau itəmat, məto məmə nakotətəu-pən suatip rəha nəmegəhən itəm tətuatip, kən nikitəmat tataht pik wək rəha Iərəmərə.

³⁶ Məto okəmə iərman kit ne pətan wi kit, kinən-iəkis məmə ilau okioal marit, kən iərman təmə okuəpəs pitən, məto roiu nikin təht məmə təsolən nolən ətuatip e pətan əh, kən okəmə pətan əh tətətig wir əm o nup min neen, kən iərman nikin təht məmə təike mol-tə marit e pətan əh, kən təwir əm, in titun nolən. In təsolən təfagə rat. Məto təwir məmə in otol marit.

³⁷ Kən okəmə kəiu min nəhlan kioalkeike məmə okioal marit, məto iərman nikin tinəht rəkis məmə okuəpəs marit, kən suah kit tikə itəm tətəkəike kəm in məmə in tapəs marit, məto iərman əm in tətərəmərə e nikin, kən nikin tinəht rəkis məmə otəsolən marit e pətan əh, suah əh, in min tatol nolən ətuatip.

³⁸ Tol nəhlan, iərman itəm tatol marit e pətan wi,

in tatol ətuatip, məto iərman itəm təsolən marit, in tatol təwir maprəkis.

³⁹ Pətan otəkəike mətatig ilau rəhan iərman e nian rafin, məto okəmə rəhan iərman timis, in titun nolən marit e suah kit min itəm in tolkeike, məto nat kitiəh əm, in təike mol marit e iərman kit itəm tatəfak kəm İərəmərə.

⁴⁰ Məto e rəhak nətəligən, okəmə in tətətig əm nəhlan məsolən marit, kən nikin otagien taprəkis-in okəmə in tatol marit. Kən nikik təht məmə Narmın Rəha Uhgın tətətig min lak mos-ipa nəghatən əh kəm io.

8

Nagwənən itəm katol sakrifais lan kəm narmi nat min

¹ Kən roiu, iakəghat e nagwənən min itəm katol-pən sakrifais lan kəm narmi nat min. Kitat kotitun məmə, “kitat rafin koatos nitunən.” “Nitunən” in nat kit itəm suah kit tətəusit ron, məto nolkeikeən tatiləkin matiləs-ipər etəmin.

² Okəmə suah kit nikin təht məmə in titun pik nat, məto in təsitunən əh natimnat itəm in otəkəike mitun.

³ Məto etəmin itəm tolkeike Uhgın, Uhgın titun in.

⁴ ? Kən tahro e nagwənən min itəm katol-pən sakrifais lan kəm narmi nat min? Kitat kotitun məmə narmi nat in nat əpnapin əm kit e nətueintən, kən uhgın əlkələh min kotikə, məto Uhgın kitiəh əm.

⁵ Katən məmə, “uhgın əlkələh” min ne “iərəmərə əlkələh” min tepət əh-ikin. Inu neiuəən əm. Məto

nīpahrienən netəmim neen koatəfak kəm ilat. Məto nat əpnapın okəmə uhgın əlkələh mīn əh-ikīn, əpəh e neai o əpəh ləhau e nətueintən,

⁶ məto o kitat, Uhgın kitiəh əm, Tata Uhgın. Natımnat rafın təmisi-pən lan, kən təmos-ipa nəmegəhən kəm kitat məmə kitat okotol nəwian. Kən İərəməərə kitiəh əm, İesu Kristo, kən Uhgın təmol natımnat rafın aɡın e Kristo, kən e Kristo kitat koatəmegəh.

⁷ Məto sənəmə netəmim rafın kotitun nəghatən u. Aupən, netəmim neen kəmotəfak kəm narmı nat mīn nian rafın. Məto roiu, nian koatun mit itəm kəmol sakrifais lan kəm narmı nat, nıkilat təht məmə koatəfak kəm uhgın əlkələh mīn pahrien. Kən ilat koatəto məmə koatol təfagə rat məto-inu nıkilat təsəskasikən.

⁸ Məto nagwənən təsolən kitat kotuwa iuəhkır o Uhgın. Okəmə kəsotunən mit əh, o kotun mit əh, nətəligən rəha Uhgın kəm kitat in tahmen əm.

⁹ Təwır əm, nəkotitun nətəu-pənən suatip itəm nakotolkeike, məto oatəto itəmat. Sotolən nat kit itəm nakotolkeike məto in otol məmə piatəmat kit o wınitəmat kit itəm nıkin təsəskasikən təme e rəhan nəmegəhən.

¹⁰ Ekən nəhlan məto-inu okəmə suah kit itəm nıkin təsəskasikən, tatehm itəmat itəm nakoatos nıtunən əh, kən nakotuwın e nimə rəha narmı nat mīn məmə nakotagwən, kən tahro? Kəm-naka rəhatəmat nolən otiuw-pən rəhan nətəligən, kən in mīn otuwın mun mit itəm kəmotol sakrifais lan kəm narmı nat mīn, kən in tatol təfagə rat kit.

¹¹ Kæn nitunæn itəm nikitəmat təht məmə nakoatos, in tatəəkīn etəm nīkin təsəskasīkən. Məto in piatat kit itəm Kristo tāmimis ron.

¹² Nian nəkoatol nolən rat e itəmat kit e nolən əh, matəəkīn nīkin təsəskasīkən, kæn nəkoatol təfagə rat e Kristo.

¹³ Tol nəhlan, okəmə nat kit itəm iatun tol piak tatəme e rəhan nəmegəhən, kæn təwīr məmə esun mīnən mit nian kit ne məmə otəsəmeən e rəhan nəmegəhən.

9

Pol təmuhalpīn nəghatən itəm katətu-pən lan

¹ ? Nīkitəmat təht məmə ekītun nolən nat naka itəm iakolkeike, o kəp? !Əwəh! ?Io aposol kit, o kəp? !Əwəh! ?Eməplan Iesu Iərəməərə rəhatat e nīganəmtək, o kəp? !Əwəh! ?Itəmat u noa rəhak wək e Iərəməərə, o kəp? !Əwəh!

² Okəmə netəmim neen koatən məmə sənəmə io aposol, məto nīpahrienən, itəmat nəsoṭītun nənən nəhlan, məto-inu nəmegəhən rəhatəmat e Iərəməərə tatəgətun məmə io aposol kit.

³ Ekuhalpīn nəghatən rəha netəmim neen itəm koatən məmə io sənəmə aposol kit.

⁴ ? Nian kitat aposol mīn koatətapəh otəmat o nagwənən ne nat okənīm ne, in ətuatīp o kəp? Əwəh, itəmat nəkoṭītun.

⁵ Aposol mīn neen, ne pia Iərəməərə mīn, ne Pita,* rəhalat nīpītan itəm koatəfak koatuarisīg-in ilat nian ilat kotaliwək moatol wək rəha Iərəməərə. ?

8:11: Rom 14:15,20 **8:13:** Rom 14:21 **9:1:** Wək 22:17-18;
26:16; 1 Kor 15:8-9 **9:2:** 2 Kor 3:2-3 **9:4:** Luk 10:8 * **9:5:**
Nəghatən Kris ətuatīp tatən məmə, 'Kefas' itəm in nərgīn kit mīn
rəha Pita

In tətuatip məmә kitat kotol tahmen-ahmen әm, o kәp? Әwәh, itәmat nәkotitun.

⁶ ? O nikitәmat tәht mәмә io әm ne Panapas, itimlau pisin әm ekuәkәike mioal atip wәk o natigән rәhatimlau?

⁷ Otәtәlig-in-tu, tol nәhlan. ?Pah tatol mopael mәto tәsolkeikeән mәмә katәtou in lan? ? O, pah tәtasum mәsunән nagwәнән lan? ? O, pah tәtagwән nat megәh min mәsunән әh kit ne?

⁸ ? Nikitәmat tәht mәмә natimnat min itәm iatәghat-in, koatisi-pән әm o nәtәligән rәha netәmim? !Kәp! Lou tatән nat kitiaһ әm.

⁹ Kәmәte e Lou rәha Moses mәмә, “Nian nakotasiḡ kau motuwa mәмә otol wәk mewiḡ-ewiḡ e wit, sotәlisән nohlin pәs ton nimismisi wit neen.”† ?Tahro? ?Niki Uhgin tatәht әm kau min, ¹⁰ o nikin tatәht min kitat? Әwәh, kәmos-ipa lou u o rәhatat nәwirән, mәto-inu netәm itәm kotaupән motәfe nat e nasumән, ne netәm koatuarisiḡ motәulәk ikin, ilat rafin nәtәligән rәhalat kitiaһ әm mәмә okotos nagwәнән e nasumән u.

¹¹ E wәk min rәhatimat, tahmen әm mәмә emotasum kit mәмә itәmat nәkotagwән ikin, inu nagwәнән rәha narmitәmat. ?Kән tahro, tiәkis otәmat mәмә nakotos-ipa nagwәнән neen rәha nipәtin kәm itimat?

¹² Netәm pisin neen kotitun nәtapәh-inән nagwәнән otәmat, kән in tətuatip әm, mәto ilat koatol wәk rәha Uhgin. ?Kән tahro e itimat? ! Nәtapәhән rәhatimat in tətuatip agin!

† **9:9:** wit: Әplan e tiksonari. **9:9:** Dut 25:4; 1 Tim 5:18 **9:10:** 2 Tim 2:6 **9:11:** Rom 15:27

Məto itimat esətolən kəm itəmat məmə itimat ekotitun mihin nolən. Məto itimat ekotol natimnat rafin itəm ekotitun nolən, nat əpnəpən in tiəkis, məmə esotahtosig-inən namnusən təwir rəha Kristo.

¹³ ?Nəkotitun o kəp məmə, netəmim itəm koatol wək e Nimə Rəha Uhgın, koatos nigilat ikin nagwənən? Kən netəmim itəm koatol wək e olta, ikin katol sakrifais ikin, koatos nigilat ikin nagwənən.

¹⁴ E suatip kitiəh əm, İərəməərə təmən məmə, netəmim itəm koatən-iarəp namnusən təwir, rəhalat natimnat o natigən otəkəike misipən ikin.

¹⁵ Məto esətapəh-inən kəm itəmat o nat naka itəm tətuatip əm kən ekitun nətapəh-inən. Eməsəteən naəa u məmə itəmat nəkotol natimnat min neen əh kəm io. İatausit məsin məmə iatən-iarəp namnusən təwir kəsətouən io lan. Kən esolkeike agın-əhən məmə ekətəu-pən suatip pisin. Nimişən in təwir taprəkis-in suatip pisin.

¹⁶ Məto esausitən məmə iatən-iarəp namnusən təwir məto-inu, ekəike mən-iarəp. !Kəsi, nahməən asol otuwa ron io okəmə esən-iarəpən namnusən təwir!

¹⁷ Okəmə iatən-iarəp nəghatən rəha Uhgın məto-inu iakolkeike mol nulan, kən tətuatip məmə ekos nətouən lan. Məto in Uhgın əm itəm təmitəpun io məmə ekol wək u, kən tol nəhlan, ekəike mol.

¹⁸ ? Kən rəhak nətouən in naka? In əm u, məmə nian ekən-iarəp namnusən təwir, ekən-iarəp əpnəpən əm, məsosən nətouən lan, kən tol nəhlan

esətapəhən o nat kit, nat əpnapin in tətuatip məmə ekol.

¹⁹ Suah kit təsərəməərəən lak, məto io emos-iaəhau atip io məmə io slef əm rəha netəmim rafin məmə ekiuw-pa tepət kotuwa o Kristo.

²⁰ Nian emətan itimat netəm Isrel, emuwa mahmen e netəm Isrel məmə ekiuw-pa ilat kotuwa o Kristo. Kən nat əpnapin Lou təsərəməərəən lak, nian emətan itimat netəm koatətəu-pən Lou, emuwa mahmen elat, məmə ekiuw-pa ilat kotuwa o Kristo.

²¹ Nian emətan itimat netəm kəsotətəu-pənən Lou, emuwa mahmen elat. Məto esəra kinən lou rəha Uhgın, kəp. Lou rəha Kristo tatərəməərə lak. Emol nəhlan məmə ekiuw-pa ilat kotuwa o Kristo.

²² Nian emətan itimat netəm rəhalat nahatətəən təsəskasikən, emuwa mahmen elat məmə ekiuw-pa ilat kotuwa o Kristo. Emuwa mahmen e netəmim rafin məmə e nolən min rafin ekiuw-pa neen kotuwa o Kristo.

²³ İatol nəhlan o namnusən təwır məmə io min ekos natimnat wır min rəhan.

²⁴ ?Nəkotitun o kəp məmə, e naiuən, netəmim rafin koataiu, məto kitiəh əm tatol win? Kən təwır məmə nakotaiu e nolən rəha naiuən itəm nakotalkut pik məmə onəkotol win. ²⁵ Netəmim itəm kotolkeike məmə kotuwın e naiuən, kotətuakəm əskasik o rəhalat naiuən. Koatol məmə okotol win e nat kit itəm otəpanikə, məto kitat koatol məmə kitat okotol win e nat kit itəm tətətig lilin.

²⁶ Tol nəhlan, tahmen e naiuən, esaiu əpnapinən, kən tahmen e boksig, esəht-arəpənən tahmen e

etəmim tataht magoagəp.

²⁷ !Kəp! Iatətuakəm kəm nīpətīk məmə otuwa rəhak slef. Iatol nəhlan məmə, nian emən-iarəp namnusən təwīr kəm netəmim tepət rəkis məmə ilat okotuwa e naiuən əh, kən io ekəsuwamən mahmen e etəmim itəm təmətəgəhl lou rəha naiuən kən kərakin e naiuən.

10

Pol təmən-iarəp nolən rəha netəm Isrel aupən

¹ Piak mīn ne wīnīk mīn, iakolkeike məmə nəkotitun məmə nian tīpītīmat mīn kəmotiet Ijip, ilat rafin, mal napuə təmətəgəhl olat, kən ilat rafin kəmotuwīn-pən itəhəi u katən məmə Nītəhəi Asiə.

² Kən e mal napuə ne nītəhəi, Uhgīn təmol baptais elat rafin məmə okotuwa netəmim rəha Moses.

³ Kən ilat rafin kəmotun nagwənən kitīəh əm itəm təmisi-pən e Narmin Rəha Uhgīn,

⁴ kən motənim nəhau kitīəh əm itəm təmisi-pən e Narmin Rəha Uhgīn, məto-inu kəmotənim nəhau e kəpiel rəha Narmin Rəha Uhgīn itəm təmətan ilat mīn ilat, kən kəpiel əh in Kristo.

⁵ Nat əpnapīn ilat kəmotol nəhlan, məto Uhgīn nīkin təməsagienən olat tepət, kən ilat tepət kəmotimis əpəh ikin pīsin pīsin mīn taruən-aruən ikin.

⁶ Kən Uhgīn təmegəhan-in natimnat mīn əh məmə ilat nəmtətin mīn məmə otəhgaiir etat

9:27: Rom 8:13; 13:14

10:1: Eks 13:21-22

10:1: Eks 14:22

10:3: Jon 6:31; Eks 16:4,35

10:4: Eks 17:6; Nam 20:11

10:5:

Nam 14:29-30

motəgətun itat, kən okəsotolən tikirilət motələhəu-pən rəhatat nətəligən e nolən rat mīn tahmen e itəm kəmotol aupən.

⁷ Əsotətəu-pənən nolən rəha nəfakən kəm narmi nat mīn tahmen elat neen kəmoatol aupən. Naoa Rəha Uhgīn tatən məmə, “Netəmim kəmotəpələh məmə okotagwən motənim, kən motətul məmə okotol danis u tiuw-pən ilat tərət ikīn.”

⁸ Tərət məmə kitat okotit anion nīpitan tahmen elat neen kəmoatol aupən, kən ilat rafin tuente-tritaosan kəmotimīs e nian kitiah əm.

⁹ Tərət məmə kitat okotol natimnat itəm otiuw neməha rəha İərəməre* tahmen elat neen kəmoatol aupən, kən sinek tus ilat kotimīs.

¹⁰ Tərət məmə nakotən nīkali Uhgīn tahmen elat neen kəmoatol aupən, kən nagelo rəha nīmīsən tohamnu ilat.

¹¹ Kən Uhgīn təmegəhan-in natimnat mīn əh məmə otuwa e nəmegəhən rəhalat, məmə ilat nəmtətin mīn, kən kəməte ilat məmə okotəhgaiir etat motəgətun itat, itəm koatatig roiu məmə nannun nian tatuwa iuəhkīr.

¹² Kən okəmə nīkitəmat təht məmə nakotətul əskasik, oatəto wīr itəmat, məto-inu itəmat mīn nəkotitun nəmeən e nolən rat mīn əh.

¹³ Nos-ipən-os-ipənən itəm tatuwa e nəmegəhən rəhatəmat tahmen əm e itəm katol mihin e netəmim rafin. Məto nian rafin, Uhgīn tatol rəhan nəghatən, kən otəsegəhan-inən nos-ipən-os-ipənən

10:6: Nam 11:4,34; 1 Kor 10:11 **10:7:** Eks 32:4,6,19 **10:8:** Nam 25:1-9 * **10:9:** Tatəghat o nolən rəha netəmim itəm koatol nolən rat kit, kən nolən rat kit mīn, tatuwīn matuwīn məmə okotəplan okəmə Uhgīn otol nalpīnən o kəp. **10:9:** Eks 17:2 **10:9:** Nam 21:5,6 **10:10:** Nam 16:41-50; 17:5,10

otuha e nāmegāhən rəhatəmat məmə in təkasiḱ maprəkiḱ-in nəsanənən rəhatəmat. Məto nian nos-ipən-os-ipənən tatuwa e nāmegāhən rəhatəmat, Uhg̃in otol suatip kit məmə onəkotitun nosən nətulən rəhatəmat, məmə nat əh otəsiuw-pənən itəmat e nəratən.

Narmi nat min ne iəfak min

¹⁴ Tol nəhlan rəhak min, otagim rəkiḱ e nolən rəha nəfakən kəm narmi nat min.

¹⁵ Itəmat netəm kotenatig, kən otakil atip nəghatən rəhak məmə in təwir o tərat.

¹⁶ Nian kitat kotagwen e Nagwənən Rəha Nəmtətin Rəha Iesu, kən motən kəm Uhg̃in məmə nikitat tagien o nənimən, kən moatənim nənimən əh, tahmen məmə kitat koatuwa moatol kitiah kitat Kristo e nitən. ?Iatən pahrien, o kəp? Kən nian kitat koatun p̃iret itəm kotəmkas katoor, kitat koatuwa kitiah kitat Kristo. ?Iatən pahrien, o kəp?

¹⁷ Kitat u netənim tepət, məto kotahmen e ñipət̃in kitiah əm, məto-inu p̃iret kitiah əm, kən kitat rafin koatun əm p̃iret əh.

¹⁸ Nikitəmat tatəht nolən rəha netəm Isrel. Nian etəm tatol sakrifais kəm Uhg̃in, kən netənim neen koatun mit itəm kəmol sakrifais lan, tahmen əm məmə ilat rafin kəmotuwa kitiah ilat Uhg̃in e sakrifais əh. ?Inu ñipahrienən, o kəp? Əwəh, in ñipahrienən.

¹⁹ ?Naka ñipət̃i rəhak nəghatən min? ?Tahro? ?Iakatən məmə mit itəm katol sakrifais lan kəm narmi nat min nəsanənən əh-ikin rəhalat, o kəp?

Kəp. ?O tahro? ?Iakatən məmə nian narmı nat mın, ilat uhgın əlkələh mın neen, o kəp? Kəp.

²⁰ Məto iakatən məmə nian netəmim koatol sakrifais kəm narmı nat mın, koatol kəm iərmis mın, kəsotolən kəm Uhgın. Kən esolkeikeən məmə nakotuwa kitiəh itəmat iərmis mın.

²¹ Okol nəsuwinən mun pıret ne wain e Nagwənən Rəha Nəmtətin Rəha Iesu, kən matig muwın mın e niməfak rəha narmı nat mın mun sakrifais ne wain rəha iərmis mın ilat netəm koatəfak lan.

²² ?Tahro? ?Nəkoatol məmə İərəməyə otetet itəmat tahmen e netəm Isrel? ?Nikitəmat təht məmə nəsanənən rəhatat tepət maprəkis-in rəha Uhgın?

²³ Itəmat nakoatən məmə, “Təwir əm məmə ekol natımnat rafin itəm iakolkeike.” Məto io ekən məmə, sənəmə ilat rafin koatasitu etəmat. Itəmat nakoatən məmə, “Təwir əm məmə ekol natımnat rafin itəm iakolkeike.” Məto io ekən məmə sənəmə ilat rafin itəm koatasitu e nəmegəhən rəhatəmat.

²⁴ Təsəwirən məmə itəmat kit tategəs-in atıp rəhan nəwirən, məto tatəkəike megəs-in mın rəha netəmim mın neen.

²⁵ Otun əm mit rafin itəm katol-salım-in e maket, kən məsotətapəh-inən nəghatən lan məmə kəmöl sakrifais lan kəm narmı nat mın, o kəp. Kən nikitəmat təsəht pıkən.

²⁶ Nölən əh təwir əm məto-inu Naoa Rəha Uhgın tatən məmə, “Nətueintən ne natımnat rafin əh-ikın, ilat rəha İərəməyə.”

27 Kæn okämæ etäm tæsəfakæn kit tətapəh-in ik mämæ nakuwīn e rəhan nimæ muagwən, kæn nīkim tagien mämæ onəkuwīn, un əm nagwənən naka itəm tatos-ipīnə, məsətapəhən mämæ kəmol sakrifais lan kəm narmī nat mīn o kəp. Nīkim təsəht pīkən.

28 Məto okämæ kit tən-ipīnə kəm ik mämæ, “Kəmol sakrifais e mit u kəm narmī nat mīn,” kæn təwīr mämæ nəsunən. Nīkim otatəht suah əh, ne nətəlīgən rəhan.

29 Sənəmæ nat tərət ron ik, məto in nat tərət e nətəlīgən rəhan əm. ?Məto tahro nətəlīgən rəha suah kit mīn otakil rəhak nolən itəm iakolkeike mämæ ekol, kæn mahtosig-in io mämæ esolən nat kit?

30 ?Okämæ iatən kəm Uhgīn mämæ nīkik tagien o nagwənən, tahro okən rat io o nat kit itəm emən rəkis kəm Uhgīn mämæ nīkik tagien lan?

31 Nəukəti nəghatən rafin əh tol nəhlan, nat naka itəm onəkol, o nakagwən, o nakənim, nəkəike mol ilat rafin e nolən itəm otīləs-ipər nərgī Uhgīn lan.

32 Solən mämæ suah kit təme e rəhan nəmegəhən, okämæ in noanol rəha Isrel, o Iaihlua, o suah kit e niməfak rəha Uhgīn.

33 Otol nolən əh tahmen e nolən rəhak itəm iatalkut mämæ ekol nīki netəmim rafin kotagien e nolən mīn rafin. Iatol nəhlan məto-inu esegəs-in atipən rəhak nəwīrən, məto rəha netəmim tepət, mämæ Uhgīn otosmegəh ilat.

11

¹ Otasgəwɪn io tahmen məmə io iatasgəwɪn Kristo.

Nolən rəha nəfakən

² Iatənwiwi itəmat məto-inu nəsotaluinən io e natimnat rafin itəm emol kən mægətun, kən naskəlīmən nægətunən min tahmen əm məmə emægətun itəmat lan.

³ Məto iakolkeike məmə itəmat rafin nəkotitun məmə rəhn-kapə netəmim rafin in Kristo itəm tərəmərə elat, kən rəhn-kapə pətan in rəhan iərman itəm tərəmərə lan, kən rəhn-kapə Kristo in Uhgɪn itəm tərəmərə lan.

⁴ Suah kit tatol aulis Kristo okəmə təfətəin rəhn-kapə nian in tatəghat kəm Uhgɪn e nəfakən o tatən-iarəp nəghatən itəm Uhgɪn təmos-ipən kəm in.

⁵ Məto pətan tatol aulis rəhan iərman okəmə təsəfətəinən rəhn-kapə nian in tatəghat kəm Uhgɪn e nəfakən o tatən-iarəp nəghatən itəm Uhgɪn təmos-ipən kəm in. Nolən əh tahmen əm məmə təmak rəhn-kapə.*

⁶ Okəmə pətan kit təsotolkeikeən məmə otəfətəin rəhn-kapə nəhlan, təwɪr məmə otəte əm noanun! Məto okəmə in tətəulis o nəteən noanun, o nakən rəhn-kapə, kən təwɪr məmə otəfətəin rəhn-kapə.

⁷ Təwɪr məmə suah kit təsəfətəinən rəhn-kapə məto-inu nian Uhgɪn təmol etəmim, etəmim təmos narmi Uhgɪn, kən matol-arəp nəwɪrən rəha Uhgɪn; məto pətan tatol-arəp nəwɪrən rəha iərman rəhan.

11:1: 1 Kor 4:16 **11:3:** Jen 3:16; Efes 5:23 * **11:5:** Okəmə pətan kit təmak rəhn-kapə, in nat kit rəha naulisən. Netəmim neen koatən məmə in nəmtətɪn kit məmə katol nalpɪnən kit kəm in, kən netəmim neen koatən məmə in nəmtətɪn kit məmə in pətan rəha nausitən. **11:7:** Jen 1:26-27

⁸ Tol nəhlan məto-inu iərman təsisi-pənən e pətan, məto pətan təmisi-pən e iərman,

⁹ kən Uhgın təməsolən iərman məmə in iasitu rəha pətan, məto təmol pətan məmə in iasitu rəha iərman.

¹⁰ Tol nəhlan, pətan otəkəike məfətain rəhn-kapə itəm tatəgətun məmə tatisiai-in rəhan iərman məto-inu nagelo min koatəplan.

¹¹ Məto o kitat u kəmotuwa kitiah kitat İərəmərə, pətan təsatig atipən e iərman, kən iərman min təsatig atipən e pətan,

¹² məto-inu pətan təmisi-pən e iərman, kən tahmen min əm, iərman, pətan təmiləs. Məto natimnat rafin təmisi-pən o Uhgın.

¹³ Otakil atip nat u məmə otətuatip məmə pətan itəm tatəfak kəm Uhgın təsəfətainən rəhn-kapə, o kəp.

¹⁴ Netəmim rafin kotitun məmə iərman itəm noanun kaifəməh, tatol aulis in.

¹⁵ Məto okəmə pətan kit noanun kaifəməh, nikin tagien lan kən katisiai-in in lan, məto-inu noanun əh Uhgın təmos-ipən məmə otəfətain rəhn-kapə.

¹⁶ Məto okəmə suah kit tolkeike məmə otəghat o nat əh, kən iaten nəhlan məmə nolən kit min təkə e itəm u, kən niməfak pisin pisin min rafin koatol tahmen-ahmen əm.

Nagwənən Rəha Nəmtətin Rəha İesu

¹⁷ E nəghatən min itəm ekən kəm itəmat əh-roiu, oesənwiwiən itəmat məto-inu nəpələh-kələhən rəhatəmat təsəsitəən, məto tatərəkən əm itəmat.

¹⁸ Emaupən məto məmə nian nakoatuəfimin itəmat min məmə nakotəfak, kən moatəhap-əhap

itəmat mɪn. Kən nɪkɪk təht məmə o nəghatən mɪn əh, neen nɪpahrienən,

¹⁹ məto-inu nəhap-əhapən mɪn otəkəike motuwa məmə okəplan ətuatɪp məmə pah tatəfak pahrien.

²⁰ !Nian nakoatuəfɪmɪn itəmat mɪn, nakoatən məmə nakoatun Nagwənən Rəha Nəmtətɪn Rəha Iesu, məto otəplan-tu nolən u rəhatəmat! Sənəmə Nagwənən Rəha Nəmtətɪn Rəha Iesu,

²¹ məto-inu nian nakotagwən, itəmat kitɪəh kitɪəh koatəkəike əm kəsəsahginən ilat mɪn neen. Kit nəumis tatus əh, kit tɪnəpɪs rəkɪs.

²² ?Rəhatəmat latuənu tɪkə məmə nakotaupən motagwən ikɪn? ?O itəmat nəotɪsɪai-inən nɪməfak rəha Ughɪn, kən moatol aulis ian-rat mɪn? ?Kən ekən məmə naka kəm itəmat? ?Ekənwiwi itəmat o nolən əh? !Kəp, tɪəkɪs agɪn-əh!

²³ Məto-inu, eməgətun rəkɪs itəmat nəgətunən itəm təmɪsɪ-pən o Iərəmərə. E lapɪn əh uarisɪg kegəhan-in-pən e nelmɪ tɪkɪmɪr mɪn, in təmos pɪret,

²⁴ kən mən kəm Ughɪn tagkiu ron, kən məmkas, kən məmə, “Inu nɪpətɪk itəm otɪtəgɪt otəmat. Otol mɪhɪn kən nɪkɪtəmat tatəht io.”

²⁵ E nolən kitɪəh əm, nian kɪnotagwən rəkɪs, in tos kap wain mən məmə, “Kap wain u in nənɪəkɪsən wi rəha nasituən itəm tatuwa e nɪtak. Otol mɪhɪn nian rafɪn nakoatənɪm, nɪkɪtəmat tatəht io.”

²⁶ O nat əh, nian rafɪn nakotun pɪret u, o nakotənɪm kap wain u, onəkotəkəike motən-iarəp nɪmɪsən rəha Iərəmərə mətoarus tɪtəlɪg-pa mɪn.

²⁷ Tol nəhlan, etəmɪm pah itəm tatun pɪret o tatənɪm kap wain u rəha Iərəmərə e nolən kit itəm

təsətuatipən, in tatol təfagə o nərəkinən nipətin ne nita İərəməərə.

²⁸ Etəmim otəkəike makil rəhan nəmegəhən pitən, uarisig təpanun pıret ne mənım kap wain,

²⁹ məto-inu etəmim itəm tatun matənım, məto nıkin təsəht wıran nipəti İərəməərə, nunən ne nənımən itəm in tatol tatiuw-pa atıp əm nalpınən kəm in.

³⁰ Məto o nat əh, itəmat tepət nakotəpou matımıs, kən itəmat neen kınotımıs rəkıs.

³¹ Məto okəmə kitat kotakil atıp nolən mın rəhatat, İərəməərə təkılən kitat mol nalpınən kəm kitat.

³² Nian İərəməərə takil kitat mol nalpınən kəm kitat, in tatol məmə kitat okotətuatıp, məmə nian in otakil netəmim e nətueıntən mən nalpınən rəhalat məmə okotımıs, kən kitat okəsotosən nalpınən əh kitat mın ilat.

³³ Tol nəhlan piak mın ne wınık mın, nian nako-tuwa kitiəh məmə nakotagwən, otəsahgin itəmat mın.

³⁴ Okəmə suah kit nəumıs nus, təwır məmə otagwən iman ikın latuənu, məmə nian nakoatuəfımın, Uhgın otəsos-ipənən nalpınən kəm itəmat o nolən mın əh rəhatəmat. Nian ekımnə, oekos-ipinə suatıp e natımnat pısın neen mın itəm nakoatəpəh ron.

12

Nəsanənən pısın pısın mın rəha Narmın Rəha Uhgın

¹ Piak m̄in ne win̄ik m̄in, p̄as ek̄aghat e n̄asan̄an̄an p̄is̄in p̄is̄in m̄in r̄aha Narmin̄ R̄aha Uhḡin it̄am tatos-
ipa k̄am kitat, m̄ato-inu iakolkeike m̄am̄a it̄amat
n̄akot̄ak̄aike mot̄itun.

² It̄amat n̄akot̄itun m̄am̄a aup̄an, nian
n̄am̄asot̄afak̄an k̄am Uhḡin, katiuw-p̄an r̄ahat̄amat
n̄at̄aliḡan katit it̄amat e suat̄ip o n̄afak̄an k̄am narmi
nat m̄in it̄am k̄asot̄aghat̄an.

³ Tol n̄ahl̄an, ek̄an k̄am it̄amat m̄am̄a suah kit
tik̄a it̄am tat̄aghat e n̄asan̄an̄an r̄aha Narmin̄ R̄aha
Uhḡin mat̄an rat Iesu, k̄an suah kit m̄in okol
t̄as̄an̄an m̄am̄a, “Iesu in Īar̄am̄ar̄a,” m̄ato Narmin̄
R̄aha Uhḡin, in ̄am tol et̄amim tat̄an.

⁴ N̄asan̄an̄an p̄is̄in p̄is̄in m̄in r̄aha Narmin̄ R̄aha
Uhḡin it̄am tatos-ipa k̄am kitat, m̄ato koat̄isi-p̄an e
Narmin̄ R̄aha Uhḡin kit̄īah ̄am.

⁵ Kitat koatol w̄ak p̄is̄in p̄is̄in tep̄at, m̄ato Īar̄am̄ar̄a
kit̄īah ̄am it̄am koatol w̄ak r̄ahan.

⁶ Kitat koatol w̄ak e nol̄an p̄is̄in p̄is̄in tep̄at, m̄ato
in Uhḡin kit̄īah ̄am it̄am tatol w̄ak e n̄ameḡah̄an
r̄aha net̄amim rafin m̄am̄a ilat okoatol w̄ak m̄in ̄ah
rafin.

⁷ K̄an Narmin̄ R̄aha Uhḡin tatos-ipa r̄ahan
n̄asan̄an̄an p̄is̄in p̄is̄in m̄in k̄am kitat kit̄īah kit̄īah
m̄am̄a kitat okotasitu etat rafin.

⁸ O suah kit, Narmin̄ tatos-ip̄an n̄aghat̄an r̄aha
nenat̄iḡan. K̄an kit m̄in, Narmin̄ kit̄īah ̄am tatos-
ip̄an n̄aghat̄an r̄aha nitun̄an nat.

⁹ K̄an kit m̄in, Narmin̄ kit̄īah ̄am tatos-ip̄an na-
hat̄at̄an. K̄an kit m̄in, Narmin̄ kit̄īah ̄ah tatos-ip̄an
n̄asan̄an̄an o nol-wir̄an nim̄is̄an.

10 Kæn kit mîn, tatos-ipæn næsanænæn o nolæn nat pispis mîn. Kæn kit mîn, tatos-ipæn næghatæn mîn itæm Uhgîn tatos-ipa. Kæn kit mîn, tatos-ipæn næsanænæn o nakilæn narmin pisin pisin mîn. Kæn kit mîn, tatos-ipæn næsanænæn ræha nænæn næghatæn ik pisin mîn.* Kæn kit mîn æh, tatos-ipæn næsanænæn o nænæn niptæti næghatæn ik pisin mîn æh.

11 Næsanænæn mîn æh ilat rafin, koatisi-pæn æm e Narmin kitiah æm, kæn tatos-ipa kæm kitat kitiah kitiah e suatip mîn itæm in æm tolkeike.

12 Niptæti etæmim in kitiah æm, mæto nolîn-olîn tepæt; kæn nat ænnapîn nolîn-olîn pisin pisin mîn, ilat koatilpîn e niptætin kitiah æm. Kæn tol næhlan, tahmen-amen æm e Kristo.

13 Kitat neen, kitat noanol mîn ræha Isrel, kitat neen Iaihlua mîn, neen slef mîn æm, neen sænæmæ slef mîn, mæto Narmin Ræha Uhgîn kitiah æm tæmol baptais e kitat rafin agîn-æh mæmæ, kæmotuwa niptæti Kristo kitiah æm, kæn kitat kæmos Narmin Ræha Uhgîn u kitiah æm.

14 Otætælig-in, niptæti etæmim kæmæsolæn nolîn kitiah æm, mæto nolîn tepæt.

15 Okæmæ nelkin tatæn mæmæ, “Sænæmæ io nelmin, kæn tol næhlan, sænæmæ io noli niptætin kit,” kæn næghatæn ræhan tæsolæn mæmæ nelkin in sænæmæ nolîn niptætin mæsin.

16 Kæn okæmæ matælgîn tæn mæmæ, “Sænæmæ io niغانæmtin, kæn tol næhlan, sænæmæ io noli niptætin

* **12:10:** Næsanænæn ræha nænæn næghatæn ik pisin mîn, tatæghat-in næghatæn mîn itæm suah kit tæsitunæn. Əplan-tu 1 Kor 13:1, ne Wæk 2:4. **12:11:** 1 Kor 7:7 **12:12:** 1 Kor 10:17 **12:13:** Kal 3:28

kit,” kən nəghatən rəhan təsolən məmə matəlgin in sənəmə nolī nīpətīn məsīn.

17 ?Okəmə nīpətīn in nīganəmtīn rafīn əm, kən otahro məto nat? ?Kən okəmə nīpətīn in matəlgin rafīn əm, kən otahro məto nəmiəwīn nat?

18 Məto kəp, Uhgīn təmoor nolīn-olīn nīpətīn ilat rafīn itəm in tolkeike məmə ilat okotol mihīn.

19 ?Okəmə ilat rafīn nolīn kitīəh əm, kən nīpətīn pəhruən ikīn?

20 Məto nīpahrienən, nolīn-olīn tepət, məto nīpətīn kitīəh əm.

21 Nīganəmtīn okol təsənən kəm nelmīn məmə, “Io ekapəs ik, io enahmen rəkīs.” Kən rəhn-kapə okol təsənən kəm nelkīn mil məmə, “Io ekapəs itəmlau, io enahmen rəkīs.”

22 Təsolən nəhlan. Nolīn-olīn nīpətītāt itəm nīkītāt təht məmə ilat kotəpou agīn, ilat nat keike o nīpətītāt.

23 Kən nolīn-olīn nīpətītāt itəm nīkītāt təht məmə ilat nat əpnapīn əm, koatol nolən rəha nīsīaiiən elat. Kən nolīn-olīn rəha naulīsən, kitāt koatehm wīr ilat.

24 Məto nolīn-olīn nīpətītāt itəm təsolən naulīsən, kitāt kəsotolən nat agīn elat. Məto Uhgīn təmuəfīmīn nolīn-olīn nīpətītāt mīn, kən matisīaii-īn nolīn-olīn mīn itəm kitāt koatehm-pən əm ilat.

25 Kən e nolən əh, nolīn-olīn nīpətītāt okəsotəhap-əhapən ilat mīn, məto ilat okoatehm wīr ilat mīn rafīn.

26 Okəmə nolīn məsīn tatəto nahməən, kən nolīn mīn ilat rafīn okotəto nahməən ilat mīn. Kən okəmə nolīn məsīn katos-ipən nīsīaiiən kəm in, kən nolīn mīn rafīn okotagīn ilat mīn.

27 Nipəti nəghatən u məmə itəmat nipəti Kristo, kən itəmat rafin kitiəh kitiəh, itəmat nolın mın rəha nipəti Kristo.

28 Kən e niməfak, Uhgın təmaupən mələhəu-pən aposol mın, kən uarisig un, ien mın, kən uarisig un, iəgətun mın. Kən təmələhəu-pən netəm koatol nat pispis, ne ilat itəm koatol-wir nimisən mın, kən netəm kotasitu e netəmim, kən netəm kotenatig itəm kotasitu o nənən rəha niməfak, kən netəm koatəghat e nəghatən ikın pisin mın.

29 ?Netəmim rafin aposol mın? ?O netəmim rafin ien mın? ?O netəmim rafin iəgətun mın? ?O netəmim rafin nol nat pispis?

30 ?O netəmim rafin koatol-wir nimisən mın? ?O netəmim rafin koatəghat e nəghatən ik pisin mın? ?O netəmim rafin koatən-iarəp nipəti nəghatən ik pisin mın? Kəp, təsolən nəhlan.

31 Məto təwir məmə nakotələhəu-pən əskasik nətəligən rəhatəmat o nosən nəsanənən pisin pisin mın itəm Narmın Rəha Uhgın tatos-ipa, ilat mın əh itəm kotəwir agın.

Məto roiu ekən-ipinə suatip wir agın-əh.

13

Nolkeikəən

1 Okəmə iatəghat e nəghatən rəha netəm ik pisin mın, o nəghatən rəha nagelo mın, məto esosən nolkeikəən e nikik, iatəghat pik əm tahmen e suah kit itəm tatoh nuwigı dram, o tatoh əpnapın əm bel.

2 Okəmə iatos nəsanənən itəm Narmın Rəha Uhgın tatos-ipa o nən-iarəpən nəghatən mın itəm Uhgın

tatos-ipa, mæto esosən nolkeikeən e nīkik, io nat əpnapin əm. Kən okəmə ekitun nat anion rafin ne nitunən rafin, mæto esosən nolkeikeən e nīkik, io nat əpnapin əm. Kən okəmə rəhak nahatətəən təkasiḱ məmə otol nitot kit tiet, mæto esosən nolkeikeən e nīkik, io nat əpnapin əm.

³ Okəmə ekəmki-pən rafin rəhak natimnat kəm ian-rat min, o ekegəhan-in nīpətik məmə nigəm otus, mæto esosən nolkeikeən e nīkik, esolən win e nat kit.

⁴ Nolən rəha nolkeikeən tol nulan: suah kit rəhan nətəligən təfəməh, kən matol təwīr kəm netəmim, kən məsetəhakən e netəmim, kən məsos-ipər atipən, kən məsausit pīkən,

⁵ kən məsol-pənən netəmim, məsalkutən o nərpīn, kən nīkin təsahmə uəhaiən, kən təsaskəlīm-iəḱisən e nīkin nəratən itəm suah kit tatol lan.

⁶ Kən nīkin təsagienən o nolən rat min, mæto nīkin tagien əm o nolən wīr min rəha nīpahrienən.

⁷ Nolən rəha nokeikeən tol nulan: nat əpnapin suatip rəha suah kit tiəḱis, mæto nian rafin suah əh tatətəu-pən əm, məsəhlmanən rəhan nahatətəən nian kit, kən nian rafin tatələhəu-pən əskasiḱ rəhan nətəligən e Uhgīn, rəhan nahatətəən tatətul əm nulan e nian rəha nəratən.

⁸ Nolən rəha nolkeikeən namnun tikə. Mæto rəha nən-iarəpən nəghatən itəm Uhgīn tatos-ipa, otəpanikə. Rəha nəghatən ik pīsīn min, okotəpanikə. Rəha nitunən nat, otəpanikə.

⁹ Tol nəhlan mæto-inu nitunən rəhatat noan məsīn əm, kən koatən-iarəp nəghatən itəm Uhgīn tatos-ipa noan məsīn əm.

¹⁰ Məto nian Iesu Kristo otuwa mɪn mol ətuatɪp natɪmnat rafɪn, kən nəsanənən mɪn itəm Narmin Rəha Uhgɪn tatos-ɪpa roiu okotɪkə.

¹¹ Nian ematakəku, ematəghat tahmen e suakəku, kən nɪtunən rəhak tahmen e rəha suakəku, kən nolən rəha nətəlɪgən rəhak tahmen e rəha suakəku. Məto nian emuwa mol etəm-iasol in io, emələhəu nolən mɪn rəha suakəku e məntaak.

¹² Roiu, kitat koatəplan noan məsɪn əm tahmen e suah kit itəm tateranəm e klas itəm toapoap. Məto e nian əh, kitat okotəplan əsas nɪganəmɪ Uhgɪn. Roiu, ekɪtun noan məsɪn əm, məto e nian əh, epanɪtun əsas natɪmnat rafɪn, tahmen məmə Uhgɪn tɪtun mihɪn io əh-roiu.

¹³ Kən roiu, nolən mɪləhal u kɪsɪl kətəhalətul: nolən rəha nahatətən, nolən rəha nələhəu-pənən əskasɪk nətəlɪgən e Uhgɪn, ne nolən rəha nolkeikeən. Məto itəm təwɪr pɪk aɪn eləhal, in nolən rəha nolkeikeən.

14

Nən-iarəpən nəghatən itəm Uhgɪn tatos-ɪpa, ne nənən nəghatən ik pɪsɪn mɪn

¹ Otalkut əskasɪk məmə nolkeikeən otərəməərə e nəmegəhən rəhatəmat, kən motalkut əskasɪk məmə onəkotos nəsanənən mɪn itəm Narmin Rəha Uhgɪn tatos-ɪpa, kən otalkut pɪk təhmɪn mɪn o nəsanənən rəha nən-iarəpən nəghatən itəm Uhgɪn tatos-ɪpa.

² Ekən nəhlan məto-inu itəmat kit itəm tatəghat e nəghatən ik pɪsɪn mɪn, təsəghatən kəm netəmim, məto tatəghat əm kəm Uhgɪn. Pahrien, suah kit tɪkə

itəm titun nəghatən itəm in tatən, məto in tatən-iarəp nəghatən anion mın e Narmın Rəha Uhgın.

³ Məto netəmim rafin itəm kotən-iarəp nəghatən itəm Uhgın tatos-ipa, koatən kəm netəmim o niləkinən ilat, o niləs-ipərən nətəligən rəhalat, kən o nasituən mıləs-ipər nikilat.

⁴ Etəmim itəm tatəghat e nəghatən ik pisin mın, tatiləkin atıp əm in, məto etəmim itəm tatən-iarəp nəghatən itəm Uhgın tatos-ipa, tatiləkin niməfak.

⁵ İakolkeike məmə itəmat rafin agın-əh nakotəghat e nəghatən ik pisin mın, məto təwir pik məmə nakotən-iarəp nəghatən itəm Uhgın tatos-ipa. Etəmim itəm tatən-iarəp nəghatən itəm Uhgın tatos-ipa, in tətəsitə pik e niməfak taprəkis-in etəmim itəm tatəghat e nəghatən ik pisin mın mətoarus in tən nıpətən məmə otıləkin niməfak.

⁶ Piak mın ne winik mın. ?Okəmə iatuwa otəmat kən matəghat e nəghatən ik pisin mın, təhro nulan io iakəwir otəmat okəmə esol-arəpən nəghatən neen itəm kəmoatəhluaig aıpən, o esosən nitunən neen, o nəghatən itəm Uhgın tatos-ipa, o nəghatən rəha nəgətunən? ⁷ Otətəlig-in o natimnat təhmen e nau itəm kətahl, o kita itəm katoh. Natimnat mın əh kəsotəmegəhən, etəmim əm tatol ilat ko-tagət. Məto okəmə kəsotagət ətuatıpən, kən itəmat onəkotəruru məmə napuən naka ilat koatan.

⁸ Kən okəmə təwi təsagət ətuatıpən, kən netəmim okotəruru məmə kotəkəike motol əpen-əpenə o nəluaginən.

⁹ Məto təhmen əm etəmat. ?Okəmə noatəghat e nəghatən itəm netəmim kotəruru, təhro nulan okotitun nıpəti nəghatən nakoatən? İtəmat onəkotəghat əm kəm magoagəp, məto netəmim

kəsotosən nıpətın.

¹⁰ Pahrien məmə nəghatən mın tepət e nətueintən, məto ilat rafın nıpətılət əh-ikın.

¹¹ Kən okəmə esıtunən nıpəti nəghatən itəm suah kit tatən-ıpa kəm io, io ıapıspıs kəm in, kən in ıapıspıs kəm io.

¹² Tahmen əm etəmat. Itəmat nakotolkeike nəsanənən mın rəha Narmın Rəha Uhgın, kən tol nəhlan, otalkut məmə nakotıləkin nıməfak e nəsanənən mın itəm okotasıtu pık lan.

¹³ Məto-inu o nat əh, okəmə itəmat kit tatəghat e nəghatən ik pısın mın, otəkəike məfak mın məmə Uhgın otos-ıpən nıpəti nəghatən u məmə otən-ıarəp kəm nıməfak.

¹⁴ Okəmə ıatəfak e nəghatən ik pısın mın, nıkık tatəfak məto nətəlıgən rəhak tatətul əpnarın əm.

¹⁵ ?Kən ekahro? Ekəfak e nıkık, məto ekəfak mın e nətəlıgən rəhak. Kən ekan napuən e nıkık, məto ekan mın napuən e nətəlıgən rəhak.

¹⁶ ? Okəmə nakatənwiwi Uhgın e nıkım e nəghatən pısın, tahro suah kit itəm təruru nəghatən u in otən “Əwəh” e rəham nəfakən, məto-inu in təruru nat itəm nakatən?

¹⁷ Kəm-naka natənwiwi wır Uhgın, məto nəsiləkinən etəmim pısın kit mın.

¹⁸ İatən tagkiu kəm Uhgın məmə ıatəghat e nəghatən ik pısın mın taprəkıs-in itəmat rafın.

¹⁹ Məto e nıməfak, okəmə ıatəgətun netəmim e nəghatən faif əm itəm kotıtun, inu təwır ağın maprəkıs-in məmə ekən nəghatən ten-taosan e nəghatən pısın itəm kınotəruru.

²⁰ Piak mın ne wınık mın. Sotolən nətəlıgən rəhatəmat tahmen e nısualkələh. Təwır məmə

nəkotahmen e nisualkələh itəm kotəruru əh nolən rat. Məto e nətəligən rəhatəmat, təwir məmə nəkotimətə.

²¹ Kəmətə nəhlan e Lou rəha Moses məmə, “Ekol məmə netəm koatəghat e nəghatən ik pisin min okotən rəhak nəghatən kəm rəhak netənim.

Kən ilat okotəto nəghatən min rəha iapispis min, Məto nat ərnapin ilat okotəto nat əh itəm tol pisin, okol kəsotətəlig-inən io.

Iərəmərə tatən mihin.”

²² Tol nəhlan, nəghatən ik pisin min, in nəmtətin kit rəha netənim itəm kəsotəfakən, sənəmə nəmtətin kit rəha iəfak min. Məto nian suah kit tatən-iarəp nəghatən itəm Uhgın tatos-ipa, in rəha iəfak min, sənəmə rəha netəm kəsotəfakən.

²³ ? Tol nəhlan, okəmə niməfak apiəpiə tatuəfimin, kən netənim rafin koatəghat e nəghatən ik pisin min, kən ilat neen itəm kəsotitunən, o netəm kəsotəfakən kotuwa imə, ilat okotən məmə itəmat nakotalməl, o kəp?

²⁴ Məto okəmə etəm təsəfakən kit, o etəm təruru tuwa imə nian netənim rafin koatən-iarəp nəghatən itəm Uhgın tatos-ipa, kən nəghatən rəhatəmat otek nikin, kən in otitun məmə in iol təfagə, kən nəghatən min əh otakil rəhan nolən,

²⁵ kən rəhan təfagə min itəm koatəhluaig otuwa e nəhag-əhagən. O nat əh, in otiet morin e nisiiian matəfak kəm Uhgın, matən-iarəp məmə, “!Itəmat pahrien Uhgın nakoatan!”

Nələhəu ətuatipən nolən rəha nəfakən

26 Piak m̄in ne w̄inik m̄in. P̄as iak̄en n̄ip̄eti r̄ehak n̄əghat̄en m̄in roiu. Nian it̄emat rafin nakotuwa kit̄iəh e nuəfimin̄ən o n̄əfak̄en, it̄emat rafin kit̄iəh kit̄iəh r̄əhat̄emat əh-ikin w̄ək o nol̄ən, neen koatan napūən, neen katəḡətun ilat, neen koatol-arəp n̄əghat̄en neen it̄əm k̄əmoat̄əhluaig aup̄ən, neen koatəghat e n̄əghat̄en ik p̄isin m̄in, neen koat̄en n̄ip̄eti n̄əghat̄en m̄in əh. Onəkotək̄əike moatol nat̄imnat m̄in əh o nil̄əkin̄ən n̄iməfak t̄əskasik.

27 Ok̄əm̄ə net̄ənim̄ neen koatəghat e n̄əghat̄en p̄isin, k̄əiu o k̄əm-naka kisil əm okotəghat. Kit ot̄ən r̄əhan u, uarisig kit, k̄ənu kit m̄in t̄ən r̄əhan, k̄ən suah kit ot̄ək̄əike m̄ən n̄ip̄eti n̄əghat̄en m̄in əh.

28 Ok̄əm̄ə et̄ənim̄ tik̄ə o n̄ən-iarəp̄ən n̄ip̄eti n̄əghat̄en m̄in əh, et̄əm it̄əm ot̄əghat e n̄əghat̄en p̄isin, ot̄ək̄əike m̄əsəghat̄en e n̄iməfak, k̄ən m̄əghat anion k̄əm Uhḡin.

29 T̄əw̄ir m̄əm̄ə ien k̄əiu o kisil okotəghat, k̄ən net̄ənim̄ neen okotakil w̄ir n̄əghat̄en koat̄en.

30 K̄ən ok̄əm̄ə Uhḡin tatol əp̄ n̄əghat̄en kit it̄əm t̄əmat̄əhluaig aup̄ən tatuwa o suah kit it̄əm tat̄əp̄ələh, t̄əw̄ir m̄əm̄ə et̄əm t̄əmaup̄ən mat̄əghat otap̄əs n̄əghat̄en.

31 Tol n̄əhlan, it̄emat it̄əm nakot̄ən-iarəp̄ n̄əghat̄en it̄əm Uhḡin tatos-ipa, kit otaup̄ən m̄əghat, k̄ənu kit m̄in, u kit m̄in m̄əm̄ə nakot̄əḡətun net̄ənim̄ rafin, kil̄əs-ip̄ər n̄ət̄əliḡən r̄əhalat.

32 Sotaluin̄ən m̄əm̄ə ien m̄in koat̄ərəm̄ərə e n̄ikilat m̄əm̄ə kot̄it̄un n̄ən-iarəp̄ən n̄əghat̄en r̄əhalat e nian it̄əm in t̄ətuat̄ip̄ o n̄ənən,

33 m̄əto-inu Uhḡin s̄ənəm̄ə in Uhḡin r̄əha nol̄ən n̄ərurūən e nat, m̄əto in Uhḡin r̄əha n̄əm̄əlinūən,

tahmen e niməfak min rafin.

³⁴ Nian katəfak lan, nīpitan okəsotagətən, məto-inu təsətuatipən məmə okotəghat. Məto okotəkəike moatətəlig-in netəm-iasol rəha niməfak, tahmen əm e itəm Lou tatən mihin.

³⁵ Okəmə kotalkeike məmə kotitun nat kit, okotəkəike kətapəh o rəhalat nəman min əpəh latuənu, məto-inu tol naulisən məmə pətan otəghat əpəh e niməfak.

³⁶ ? Tahro? ? Nikitəmat təht məmə nəghatən rəha Uhgın təmaupən miet-arəpa otəmat? ? O nikitəmat təht məmə nəghatən rəha Uhgın təmuwa əm otəmat?

³⁷ Okəmə itəmat kit nikin təht məmə in ien kit, o Narmin Rəha Uhgın təmos-ipən nəsanənən kit kəm in, in otəkəike mən nīpahrienən e nəghatən itəm iatəte kəm itəmat məmə in nəwia İərəməə.

³⁸ Okəmə tapəs nənən nīpahrienən e nəghatən u, in okəsən minən nīpahrienən e rəhan nəghatən.

³⁹ Tol nəhlan, piak min ne winik min, təwir məmə nakotolkeike məmə nakotən-iarəp nəghatən itəm Uhgın tatos-ipa, kən məsotətlosig-inən nənən nəghatən ik pisin min.

⁴⁰ Məto e natimnat rafin aɡin itəm nəkoatol e nəfakən, otol e nolən itəm in tətuatip o niməfak, motətəu-pən wir nolən rəha nəfakən.

15

Kristo təməmegəh min e nimisən

¹ Piak min ne winik min. İakolkeike məmə ekən-iarəp min kəm itəmat namnusən təwir

itəm ematən-iarəp kəm itəmat aupən, nəmotos e nikitəmat, kən motos rəhatəmat ikin nətulən lan.

² Okəmə nakotaskəlīm əskasik nammusən təwir ətuatip itəm io emən-iarəp kəm itəmat, Uhgın otosmegəh itəmat lan. Məto okəmə nakotapəs nat ətuatip, motahatətə e nəghatən pişin, kən nahatətəən rəhatəmat in nat əpnəpin əm.

³ Natimnat itəm io eməto, ilat nat keike, kən enən-ipinə rəkis kəm itəmat məmə, Kristo təmimis o rəhatat nolən rat min tahmen e Naoa Rəha Uhgın təməən rəkis mihin,

⁴ kəmitənim, kən təmegəh min e nimisən e nian itəm tatol kisil lan tahmen əm e Naoa Rəha Uhgın təməən rəkis mihin,

⁵ kən təmaupən miet-arəp o Pita, uarisig u, o rəhan netəm tuelef.

⁶ Uarisig lan, in təmiet-arəp min o piətət min taprəkis-in faif-hanrit e nian kitiaəh əm, u ilat tepət koatəmegəh əh, məto neen kinotimis rəkis.

⁷ Kən uarisig, tiet-arəpa o Jemes, kən o aposol min rafin.

⁸ Kən uarisig elat rafin, in təmiet-arəpa min ron io, nat əpnəpin io ekahmen e suakəku itəm təsaiirən e nian ətuatip rəhan.

⁹ Tol nəhlan, io ləhau agın e aposol min rafin, kən esahmenən məmə netənim okotaun-in io məmə io aposol kit, məto-inu ematol nəratən kəm niməfak rəha Uhgın aupən.

¹⁰ Məto e nəwirən itəm Uhgın təmawte-in kəm io, emuwa mahmen nulan roiu, kən nəwirən əh təsuwa əpnəpinən məto noan əh-ikin.

15:3: Aes 53:5-12
28:16-17; Luk 24:34
Efes 3:8; 1 Tim 1:15

15:4: Mat 12:40; Wək 2:24-32

15:7: Wək 1:3-4

15:5: Mat

15:8: Wək 9:3-6

15:9:

Nipahrienən, emol wək taprəkis-in rafin aposol min, mətə sənəmə e rəhak əm nəsanənən, mətə e nəwırən əm itəm Uhgın təmawte-in kəm io.

¹¹ Nat əpnapın io emən-iarəp, o ilat kəmotən-iarəp namnusən təwır kəm itəmat, mətə nəghatən u inu itəm iatən-iarəp, namnusən təwır itəm nəmotən nipahrienən lan.

Nəmegəhən e nimisən rəha netəm kəmotimis

¹² ? Mətə okəmə kəmatən-iarəp məmə Kristo təməmegəh min e nimisən, kən tahro itəmat neen nakoatən məmə netəm kəmotimis okol kəsotəmegəh minən?

¹³ Mətə okəmə nəghatən rəhatəmat in nipahrienən, məmə netəm kəmotimis kəsotəmegəh minən, kən okol Kristo min təsəmegəhən e nimisən.

¹⁴ Kən okəmə Kristo təsəmegəhən e nimisən, kən wək rəhatimat o nən-iarəpən namnusən təwır, in nat əpnapın əm, tahmen min əm e nahatətən rəhatəmat.

¹⁵ Nat kit min nəhlan, okəmə Kristo təsəmegəhən e nimisən, itimat emoateiuə e Uhgın mətə-inu emotən-iarəp məmə Uhgın təmosmegəh Kristo e nimisən. Mətə okəmə netəm kəmotimis ko kəsotəmegəh minən e nimisən, kən okol Uhgın təsosmegəhən Kristo e nimisən.

¹⁶ Mətə-inu okəmə netəm kəmotimis ko kəsotəmegəh minən e nimisən, kən okol Kristo təsəmegəh minən e nimisən.

¹⁷ Kən okəmə Kristo təsəmegəh minən e nimisən, kən nahatətən rəhatəmat nipətin tikə, kən itəmat noatatig əh e təfagə rat min.

18 Kən netəmim itəm kəmotən nīpahrienən e Kristo itəm kinotimis rəkis, ilat mīn kəmotakiəh.

19 ! Okəmə koatələhəu-pən əskasik rəhatat nətəligən e Kristo o nəmegəhən əm rəhatat e nətueintən, kəsi, təwīr məmə netəmim okotəto tərət otəmat maprəkis-in netəmim rafin məto-inu, kəm-naka kitat kəmotəmkakiə!

20 ! Məto kəp! Nīpahrienən məmə Kristo təməmegəh mīn pahrien e nīmīsən. In təmaupən e netəm rafin itəm kəmotimis kən məmegəh mīn e nīmīsən, kən okol təsimis mīnən.*

21 Otətəlig-in. Nīmīsən tīnuwa e nətueintən e etəmim kit, kən e suatīp kitīəh əm, nəmegəh mīnən e nīmīsən təmuwa e etəmim kit.

22 Tol nəhlan, netəmim rafin okotimis məto-inu kəmotisi-pən e Atam, kən tahmen-ahmen əm, netəmim rafin itəm kəmotuwa kitīəh ilat Kristo okotəmegəh mīn.

23 Məto ilat mīn u, okotəmegəh mīn e nian ətuatīp rəhalat. Kristo in təmaupən məmegəh mīn, kən nian in otuwa mīn, rəhan mīn okotəmegəh mīn.

24 Kən namnun nian otuwa. In otərəkin nərəməərən rafin, ne nepətən rafin, ne nəsanənən rafin. Uarisig lan, in otəhlman-pən nərəməərən rəhan e nelmi Uhgīn Tata.

25 Tol nəhlan məto-inu, in təike matərəməərə mətoarus məmki-pa rəhan tikimīr mīn meguətāin ilat e nelkin.

26 Namnu rəhan tikimīr itəm otərəkin, in nīmīsən. Kən nīmīsən otikə mīn,

* **15:20:** Kristo in tahmen e nəniəkisən rəha Uhgīn məmə netəmim rafin okotəmegəh mīn e nīmīsən. **15:21:** Rom 5:12 **15:23:** 1 Tes 4:16; Nol Əpən 20:5 **15:25:** Mat 22:44 **15:26:** Nol Əpən 20:14

27 mæto-inu “tɪnəmki-pa natimnat rafin meguətain e nelkin.” Otətəlig-in-tu, nian tatən məmə natimnat rafin aɡin-əh tɪnateguətain e nelkin, nəkotəplan məmə sənəmə Tata Uhgɪn mɪn əh-ikɪn e nelkin. In Uhgɪn itəm təmələhəu-pən natimnat rafin aɡin-əh ləhau e nelki Kristo.

28 Nian Uhgɪn tɪnol natimnat mɪn əh, kən Nətin atip otuwa ləhau e nərəmərəən rəha Uhgɪn itəm təmələhəu-pən natimnat rafin e nelkin, məmə Uhgɪn əm otərəmərə e natimnat rafin.

29 Otətəlig-in-tu. ?Tahro e netəmim itəm katol baptais elat o netəm kinotimɪs rəkis? ?Okəmə netəm kəmotimɪs kəsotəmegəh mɪnən nian kit, kən tahro katol baptais e netəmim olat?†

30 ?Kən tahmen əm etimat, tahro ioatɪləs pikən nian əskasik mɪn e nəmegəhən rəhatimat nian rafin?

31 !Iatos noanawil, piak mɪn ne winik mɪn, məmə netəmim kotalkut məmə okotohamnu io e nian tepət! Nəkotitun məmə inu nɪpahrienən tahmen-ahmen məmə iatausit o nahatətəən rəhatəmat e Kristo Iesu Iərəmərə rəhatat.

32 ?Okəmə eməluagin e nat megəh mɪn itəm koaton itəm əpəh Efesas‡ o nətəligən rəha netəmim əm, emol win e naka? Okəmə netəm kəmotimɪs kəsotəmegəh mɪnən, pəs kotol əm tahmen e nəghatən u itəm tatən məmə,
“Pəs kotagwən motənim,

15:27: Sam 8:6 † 15:29: Pol təsən ətuatipən məmə in tolkeike məmə netəmim okotol baptais elat o netəmim itəm kinotimɪs rəkis, mæto təmən əm məmə netəmim neen kəmoatol nəhlan. Kən kitat roiu, tiəkis o nɪtunen nɪpəti nəghatən u. 15:30: Rom 8:36

‡ 15:32: Pol tatəghat o tikimɪr mɪn rəhan əpəh Efesas, mæto sənəmə nat megəh mɪn pahrien.

məto-inu olawig kotimis.”

³³ Sotolən netənim koteiuə-in itəmat. Inu nīpahrienən itəm suah kit təmən, “Nian netəm rəhalat nolən təwir koatan ilat netəm kotərat, netəm kotərat koatərekin nolən wir rəhalat.”

³⁴ Otətəlig-pa min motos ətuatip nenatigən rəhatəmat itəm tətuatip məmə nəkotol mihin, kən motəhlman təfagə rat min, məto-inu itəmat neen kotərru əh Uhgın, kən inu nat kit rəha naulisən.

Nipəti etəm təmimis tatəmegəh min

³⁵ Məto okəmə netənim neen kotətapəh məmə, “?Etəm təmimis okotəmegəh ahro nulan? ?Okotos nīpəti naka motuwa?”

³⁶ !Nəghatən əh talməl! Nīkuti nat itəm nəməfe, otəkəike mimis pitən, uarisig u təpanəmegəh.

³⁷ Nian nəkəfe nīkuti nat, nə səfəən nəukətın itəm otuwa, məto nīkuti nat əm, kəm-naka in nīkuti wit o nat pisin kit.

³⁸ Məto Uhgın tol tatəwiə e nəukətın itəm in tolkeike mihin, kən e nīkutin nat rafın, in əm tatos-ipa nīpətılət.

³⁹ Nīpətılət rafın kəsotahmen-ahmenən. Nīpəti etənim tol pisin e rəha nat megəh min, ne mənig min, ne nəm itəhəi.

⁴⁰ Əpəh e neai, natımnat əh-ikın, kən e nətueintən natımnat min əh-ikın tol pisin. Nian kotəplan nat əpəh ilis e neai məmə in təwir, rəhan nəwıran in tol pisin e nəwıran rəha nat əpəh ləhau e nətueintən.

⁴¹ Kən nəhag-əhagən rəha mıtgar tol pisin e nəmihlən rəha məwig ne nasiəən rəha məhau min.

Kən nasiəən rəha məhau mīn neen, kotol pīsīn e rəha neen mīn.

⁴² Kən tahmen-ahmen əm e nīpəti netəm kəmotimis itəm koatəmegəh mīn. Nīpətin itəm kəmitənim otəmnəmit, məto nian otəmegəh mīn, otəsəmnəmit mīnən.

⁴³ Nian katitənim, in nat kit itəm netənim kəsotolkeikeən, məto nian otəmegəh mīn, in nat kit itəm netənim okotəplan rəhan nəwīrən. Nian katitənim, nəsanənən rəhan tikə, məto nian otəmegəh mīn, təsanən.

⁴⁴ Nian katitənim nīpətitat, in nat rəha nətueintən, məto nian otəmegəh mīn, in nat rəha nego e neai. Okəmə nīpətin əh-ikin rəha nətueintən, rəha nego e neai mīn əh-ikin.

⁴⁵ Naoa Rəha Uhgīn tatən məmə, “Etəm tətaupən agīn-əh, Atam, təmuwa mos namegən.” Kən namnu Atam, inu Kristo, təmuwa narmin u tatos-īpa nəmegəhən.

⁴⁶ Nat rəha narmin təməsaupənən muwa, məto nat rəha nətueintən, uarisig lan nat rəha narmin təpanuwa.

⁴⁷ Etəm təmaupən agīn, kəmol e nīmoulul rəha nīməptən, məto etəm tatarisig u Kristo, təmisi-pən e nego e neai.

⁴⁸ Netənim rafin rəha nətueintən, nīpətilat kotahmen e nīpəti Atam, məto netənim itəm okotuwīn e nego e neai, nīpətilat okotahmen e nīpəti Kristo, etəm u təmisi-pən ikin.

⁴⁹ Roiu kitat kotahmen e Atam u rəha nətueintən, kən tol nəhlan, o nian kit okotahmen e Kristo u rəha nego e neai.

⁵⁰ Iatən-iarəp kəm itəmat, piak mīn ne winik mīn məmə, nīpətīn ne nīta etəmim otəsuwīnən e nərəmərəən rəha Uhgīn, kən tahmen-ahmen əm, nat itəm otəmnəmit otəsosən nat itəm tətətig līlīn.

⁵¹ Otətəlig-in-tu, kən oekən nat anion məmə, sənəmə kitat rafin okotimīs, mətō Uhgīn otol nīpətītāt rafin tuwiwi,

⁵² in otol uəhai əm tahmen e nīpītən, nian namnu təwi rəha Uhgīn otasək, mətō-inu təwi otasək, kən netəm kəmotimīs okotəmegəh mīn məsotimīs mīnən, kən Uhgīn otol nīpətītāt tuwiwi.

⁵³ Tol nəhlan mətō-inu, nat itəm otəmnəmit otəkəike muwīn e nat itəm otəsəmnəmitən, kən nat itəm otimīs otəkəike muwīn e nat itəm otəsīmīsən mətətig līlīn.

⁵⁴ Nian nat itəm tətəmnəmit təmuwīn e nat itəm təsəmnəmitən, ne nat itəm otimīs təmuwīn e nat itəm otəsīmīsən mətətig līlīn, kən nəghatən itəm kəməte otuwa nīpahrienən, tatən məmə,

“Nəluaginən tīnol namnun. Uhgīn təmol win agīn. Nīmīsən tīnikə.”

⁵⁵ “! Ei, Nīmīsən! ? Onakahrol nulan mol win etimat?”

!Ei, Nīmīsən! ?Onakahrol nulan mus itimat?”

⁵⁶ Təfagə rat in tahmen e nat kit tatus itəm kən matuwa in nīmīsən, kən Lou tatol təfagə rat nəsanənən rəhan tepət.

⁵⁷ !Mətō pəs kotənwiwi Uhgīn! Tatol məmə kitat koatol win e rəhatat Iərəmərə Iesu Kristo.

⁵⁸ Tol nəhlan, piak mīn ne winik mīn, otətul əskasik. Sotegəhan-inən nat kit təlōal etəmat. Nian

rafin, otol wək rəha lərəmərə e nikitəmat rafin, məto-inu nəkotitun məmə wək rəha lərəmərə itəm nəkoatol, sənəmə nat əpnəpən əm.

16

Məni o nasituən e iəfak mən əpəh Jerusalem

¹ Roiu iakən məni o nasituən e iəfak mən əpəh Jerusalem. Otol tahmən əm məmə emən mihin kəm niməfak mən əpəh profens əh Kalesia.

² E Sante mən rafin, itəmat rafin kitiəh kitiəh otəkəike mələhəu kalin məni neen. Etəmim itəm in tatos məni asol, otələhəu kalin tepət, kən etəmim itəm tatos məni əkəku, otələhəu kalin noan məsin. Tol nəhlan, nian ekimnə, okol nəkəsotalkut mənən o nolən məni ilat rafin nian kitiəh əm.

³ Kən otətgi-arəp itəmat neen məmə okotəmik məni motuwən, kən nian ekimnə, ekəte naoa mən-iarəp ilat kəm netəm Jerusalem, kən mahl-ipən ilat kotəmik məni motuwən əpəh ikin.

⁴ Okəmə ekəplan məmə təwir məmə io mən ekuwən, kən ilat okotətəu-pa io.

Naliwəkən mən rəha netəm-iasol mən neen

⁵ Uarisig epanimnə muag itəmat, ekuwən-pən Masetonia, məto-inu ekaupən muwən muag niməfak mən əpəh ikin.

⁶ Kəm-naka ekatig məsin kitat min itəmat, mə kəmə tahro, koatatig əm mətoarus nətəpən tol namnun. Tol nəhlan, nəkotitun nasituən lak e rəhak naliwəkən itəm iatuwən-pən mən ikin.

⁷ Esolkeikeən məmə ekimnə məplan itəmat u miet mīn, məto iakolkeike məmə ekimnə kotatig məsin okəmә Iərәmәrә tegəhan-in io.

⁸ Məto etatig әm Efesas mətoarus nian rəha Pentekos, lafet rəha Nagwənan Wi,

⁹ məto-inu Uhgīn tәmerəh e suatip asol ron io məmə ekol wək tәwir itəm otoe-in noan tepət, nat әpnapīn netәmim tepət kotalkut məmə okotah-tosig-in io o nolən wək.

¹⁰ Okәмә Timoti tīmnә məplan itəmat, otol tәwir kәм in motos-ipән nīsiiaiən kәм in, məto-inu in tatol wək rəha Iərәmәrә tahmen әm lak.

¹¹ Sotolән məmə itəmat kit tatehm әhau in. Otahl-ipa tuwa kән motasitu lan e rəhan naliwəkән məmə otitәlig-pa ron io. Iatәsahgin piatat mīn ilat Timoti məmə okotuwa motehm io.

¹² Kән e piatat Apolos, emәtapəh әskasik məmə in otəkәike mәtәu-pән piatat mīn mīmnә məplan itəmat. In tәsolkeikeən pīk məmə otimnә әh-roiu, məto in otimnә e nian itəm tәtuatip ron.

¹³ Otegəs. Otәtul әskasik e nahatәtәən rәhatәmat. Mәsotәginән. Motol nәtәligән rәhatәmat tәskasik.

¹⁴ Natimnat rafin agīn itəm itəmat nәkoatol, otol e nolkeikeən.

¹⁵ Itəmat nәkotitun məmə Stefanas ne rəhan mīn, ilat kәmotaupән motән nīpahrienән e Iesu әpəh Akaea, kән ilat kotalkut әskasik o nasituən e iәfak mīn. Iatән әskasik kәм itəmat piak mīn məmə,

¹⁶ otīsiiai-in ilat motol nәwialat, ne netәmim rafin itəm koatol pīk wək o nimәfak.

¹⁷ Nīkik təmagien nian Stefanas, ne Fotunatas, ne Akaekas kəməhaliet-arəpa, məto-inu nat əpnəpın itəmat nakotikə, məto nian eməplan iləhal, tahmen əm məmə eməplan itəmat.

¹⁸ İləhal kəməhaləs-ipər pīk rəhak nətəligən tahmen əm məmə kəməhalol etəmat. Netəm kotoł nəhlan, okəike kisiəi-in ilat.

Namnun nəghatən rəha Pol

¹⁹ Niməfak mın e profens əpəh Esia koatən təwır kəm itəmat. Akwila ne Prisila kioalkeike pīk məmə okuən təwır kəm itəmat e nərgi İərəmərə ilat iəfak mın itəm kəmotuəfimin e nimə rəhalau.

²⁰ Piatat mın rafin ikin-u koatən təwır kəm itəmat. Otən təwır kəm itəmat mın tahmen məmə itəmat kitəh əm e Kristo.

²¹ Io Pol, iatos pen matəte əm e nelmək nəghatən u rəha nənən təwır kəm itəmat.

²² Okəmə suah kit təsolkeikeən İərəmərə, pəs nalpınən rəha Uhgın tatuwın ron.

!İərəmərə rəhatimat, wa-ta!

²³ Pəs İərəmərə İesu tawte-in rəhan nəwırən kəm itəmat.

²⁴ Ekahl-ipinə rəhak nolkeikeən kəm itəmat rafin e Kristo İesu. Əwəh.

North Tanna New Testament
The New Testament in the North Tanna Language of
Vanuatu
Le Nouveau Testament dans la langue du Nord Tanna
de Vanuatu

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: North Tanna

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

46e9a2b5-26b8-5301-a079-623f3a20ef8b